Vâlcov, lege pentru „lingourile“ de la Roșia Montană

ROMÂNIA

Newsweek

15-21.03.2013

Cooperativa anti-UE

LIVIU DRAGNEA

SPUTNIK

IOAN AUREL POP

CĂLIN POPESCU TĂRICEANU

ANTENA 3

ACTIVE NEWS

VIORICA DĂNCILĂ

LUJU

RĂZVAN THEODORESCU

EVZ

IULIAN CAPSALI

Q MAGAZINE

Anul 2 ■ Numărul 45 ■ Preț: 11,90 lei

19045
5 948494 000029

MATINALUL #1
DIN ROMÂNIA

KISS FM

RĂZI CU RUSU ȘI ANDREI

LUNI-VINERI • 06:00-10:00

Newsweek ROMANIA

15-21.03.2019 _ ANUL 2 _ NR.45

SUMAR

Periscop

06 **Repatriot**
România, cel mai eficient centru de Inteligență Artificială din lume

Opinii

10 RĂZVAN CHIRUȚĂ
Nu mai suportăm eșecuri electorale
PETRE BĂDICĂ
Dăncilă a salvat învățământul românesc
11 CRISTIAN PREDA
Hârtiuță

Dosar

12 Cooperativa anti-UE
14 Vectorii manipulărilor eurofobe
14 UE versus propaganda Kremlinului. Efectele manipulărilor asupra României
15 **Stratfor:** De ce nu-și permite România să fie anti-UE
20 Radiografia euroscepticismului la români
23 **Vladimir Tismăneanu:** Partida Rusă, de la Dan Zamfirescu la Răzvan Theodorescu
24 **Cristian Diaconescu:** „Toți împotriva sistemului", la nivelul UE
26 Putin și războiul său asimetric cu democrația

Periscop

28 **Alegeri pentru UE**
Avantajul unui europarlamentar: sute de mii de euro
32 **Aur**
Vâlcov, lege pentru „lingourile" de la Roșia Montană

Internațional

34 **Drepturi civile**
Viața secretă a lui Ernest Withers
46 **Denuclearizare**
Trump în Coreea de Nord. Kim negociază mai bine
48 **Opinie**
Cartea Trump

Magazin

50 **Fotbal**
Românul dublu campion cu Ajax
52 **Newsgeek**
Jocurile arcade, amenințate cu dispariția
54 **Numere**
Smartphone
56 **În priză**
Corespondență de la salonul auto de la Geneva

Calendar

62 Violențele interetnice de la Târgu Mureș

» P.34

Newsweek ROMANIA

Află cum te poți abona » P.64-65

REDACȚIA

DIRECTOR _ Sabin Orcan

REDACTOR-ȘEF _ Răzvan Chiruță

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT _ Cătălin Prisacariu

Online manager _ Ștefan Onica
Senior editor _ Mircea Marian
Senior editor _ Silviu Sergiu
Senior editor _ Mihai Duță
Senior editor _ Petre Bădică
Senior editor _ Ramona Ursu
Editor _ Flavia Drăgan
Editor _ Răzvan Scăețeanu
Reporter special _ Petru Zoltan
Reporter _ Adelina Sahlean
Contributori _ Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Cristian Preda, Iulian Fota

ART DIRECTOR

Cecilia Bălănescu

DTP

Ionuț Aldea

TRADUCERE

Monica Ady

GRAFICĂ

Cătălin Zaharia

FOTO

shutterstock gettyimages

EDITOR

SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81
0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ Carmen Dincă

DIRECTOR PUBLICITATE _ Adrian Dinu
Telefon: 0722 250 070

OFFICE MANAGER _ Andrei Sabin Orcan

TIPAR:
IPG Infopress™ Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

BERLIN, GERMANIA

Limbă de gheață

Un urs polar de la grădina zoologică din capitala germană se joacă cu vizitatorii, de la distanță, și cu fotografii. Probabil nu îi place să pozeze.

MONIKA SKOLIMOWSKA/DPA/ZENTRALBILD/DPA/PHOTOSHOT/MONIKA SKOLIMOWSKA/PICTURE ALLIANCE VIA GETTY IMAGES)

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

Un nou dosar penal

Laura Codruta Kovesi a fost pe 7 martie la Secția Specială pentru Investigarea Magistraților, unde a fost informată că i s-a deschis un nou dosar penal pentru coordonarea unui grup infracțional organizat și complicitate la represiune nedreaptă.

INQUAM PHOTOS/ADRIANA NEAGOE

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

Solidaritate cu magistrații

Zeci de studenți și elevi au protestat mut, în semn de solidaritate cu magistrații și împotriva politizării justiției, la Casa de Cultura a Studentilor, pe 8 martie. Au mai protestat în ultimele două săptămâni și procurori și judecători, dar și actori de la teatre din Capitală.

INQUAM PHOTOS/GEORGE CALIN

LONDRA, ANGLIA

Regina portocalie

Elisabeta a II-a, monarhul cu cea mai lungă domnie din Marea Britanie, a vizitat Muzeul de Știință, pe 7 martie, pentru a anunța expoziția de vară „Top Secret" și pentru a deschide un spațiu expozițional nou.

KARWAI TANG/WIREIMAGE

CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR
STUDENȚI PENTRU JUSTIȚIE
ABROGAȚI ORDONANȚA

re▸patriot

România, cel mai eficient centru de Inteligență Artificială din lume

Romanian Business Leaders - prin programul RePatriot - a organizat o dezbatere despre „Strategia de țară pentru inteligența artificială".

DE

OCTAVIA CONSTANTINESCU

NECESITATEA ELABORĂRII UNEI astfel de strategii a fost evocată în cadrul Summitului RePatriot de la Alba Iulia din 2018, când oameni de afaceri și antreprenori din Diaspora și din țară au scos în evidență poziția privilegiată a României, a specialiștilor și a companiilor autohtone din IT într-un context global de business dominat de high tech.

„Cu resursele umane și de creativitate validate internațional de care dispune, România poate, în mod realist, să devină, într-un deceniu, cel mai eficient centru de tehnologie din lume", se arată în manifestul organizatorilor.

La succesul evenimentului, moderat de inițiatorul RePatriot, fost ministru al Comunicațiilor și pentru Societatea Informațională Marius Bostan, au contribuit peste 100 de personalități din lumea academică, cercetare, oficiali (consilierul prezidențial Constantin Ionescu, ministrul Comunicațiilor - Alexandru Petrescu, reprezentanți ai Ministerului Educației), împreună cu reprezentanți ai companiilor din Romanian Business Leaders și invitații lor, precum și jucătorii importanți din domeniul Inteligenței Artificiale dintre care enumerăm: Google, UiPath, DeepMind, Bitdefender, Dell, Digital Telemed, Microsoft, Oracle, DocProcess, IBM, SAS, Orange, Vodafone, Telekom.

Românii plecați trebuie conectați cu țara

În deschidere, Marius Bostan a susținut că evenimentul urmărește inițierea procesului de elaborare a strategiei de țară privind Inteligența Artificială și pentru proiecte naționale prin feed-back-ul oferit de personalități din mediul de afaceri, administrație, mediul universitar și de cercetare din domeniu.

„Misiunea RePatriot este să conecteze toți românii cu țara. Cea mai mare bogăție a României este împrăștiată pe tot mapamondul. Sunt foarte mulți români în domeniul Tehnologiei și Inteligenței Artificiale (AI) în diverse locuri din lume care și-au manifestat dorința de a participa la acest efort.

Am fost coordonatorul primei strategii de dezvoltare Alba Iulia acum 15 ani și am arătat că se poate, am început AlbaIuliaSmartCity acum aproape trei ani și s-au strâns deja peste 100 de proiecte smart care arată orientarea României spre viitor.

Unele proiecte au o componentă de inteligență artificială. Am dat un exemplu că se poate, că unii dintre noi chiar facem lucrurile să se întâmple. S-au găsit în mod inteligent banii și estimez peste jumătate de miliard de dolari atrași în investiții de sectorul public și privat împreună.

La evenimentul Summitul de la Alba Iulia s-a discutat despre necesitatea de a aduce valoare adăugată cât mai mare României într-o perioadă cât mai scurtă. Au fost relevate probleme și nevoi, oportunități și riscuri și au fost dezbătute posibile soluții. Pornind de la această discuție, am căzut de acord că, atât timp cât statul nu are inițiativă, mediul privat și academic ar trebui să înceapă acest proiect legat de Inteligența Artificială".

Patru soluții mondiale

Gabriel Prefac, Manager Business Transformation and Automation la PitechPlus a vorbit despre experiența altor țări în domeniul Inteligenței

EVENIMENTUL a fost moderat de inițiatorul RePatriot, fost ministru al Comunicațiilor și pentru Societatea Informațională, Marius Bostan

Artificiale. „Am sintetizat modul de lucru, viziunea și domeniile de interes în patru țări: SUA ca lider mondial, Franța și Germania ca lideri europeni, Polonia care are similitudini cu România și recent a adoptat o strategie ambițioasă.

În SUA, președintele a invitat, în mai 2018, un grup de 100 de persoane din universități, cercetare, autorități și companii, care au lucrat pe domenii și au lansat, luna aceasta, strategia de țară. SUA urmăresc să își mențină poziția de lider în AI pentru că este de importanță strategică, economică și financiară. În Franța, s-au creionat direcții strategice după discuții cu sute de oameni.

În Germania, a fost mai simplu: guvernul a prezentat strategia. În Polonia, autoritățile au lansat un apel oamenilor din universități, mediul academic, companiilor private de a contribui la o strategie. Cam ceea ce facem noi aici. Polonia și-a propus să ajungă în Top 20 țări care oferă soluții și servicii bazate pe AI până în 2025".

Cum folosim AI?

Dan Oroș, Google: „Sunt informatician din tânăra generație și Director de Marketing la Google. Lucrez cu start-up-uri pentru a le ajuta să implementeze soluții de machine learning pentru business. Cum folosim AI? Acum doi ani, am devenit prima companie «AI first company». Nu e doar o autodefinire, pentru că aceasta se reflectă în produsele noastre. Avem multe produse pe care le dezvoltăm și care folosesc e-learning de la «search», la «android», «translate» sau «maps». Ajutăm business-urile să folosească e-learning. De exemplu, ajutăm retailer-ii de la care vor cumpăra clienții mai departe. Vrem ca, de anul acesta, să extindem cooperarea AI cu Facultatea de Informatică-Matematică pe machine learning. Avem 8 huburi în șase orașe din România și suntem dispuși să lucrăm pentru a crește baza de talente în AI".

Misiunea RePatriot este să conecteze diaspora cu țara. Bogăția României este împrăștiată pe tot mapamondul

Miza pe studenți

Elena Burceanu, liderul echipei de cercetare teoretică de la Bitdefender: „De patru ani, Bitdefender se implică foarte activ în încercarea de a crește numărul de specialiști în AI. Am început acest efort prin înființarea echipei de cercetare teoretică și prin colaborări cu universitățile. Prin echipa noastră trec elevi și studenți care își fac aici intership-ul. Ținem cursuri în programele de master și licență de la universitate, oferim burse de excelență, sponsorizăm cursuri și work shop-urile de AI. Recomandăm ca motorul acestei mișcări să fie industria și nu guvernul care pare destul de puțin implicat. Încurajăm industria să adopte tehnologii recente de AI, de aceea trebuie să colaboreze cu universitățile.

O altă strategie este dezvoltarea numărului de cercetători și ingineri de AI. Industria trebuie încurajată să își facă propriile centre de cercetare. O altă strategie o reprezintă accesul la date, iar aici trebuie găsite administrațiile locale dispuse să colaboreze și să ofere acces la date. Rolul guvernului este acela de crea un cadrul legal care să descrie modul cum funcționează finanțarea proiectelor și să reglementeze accesul la datele deschise".

Sănătatea 4.0

Doctorul Radu Dop, Asociația Medicală Română a prezentat ca exemplu un sistem israelian al Digital Telemed System care eficientizează lupta împotriva diabetului spunând: „Digitalul a intrat în viața noastră ușor, normal și azi ne sperie. Noua generație, generația alfa, aparține altei lumi, ei se nasc nativi digitali. Domeniul sănătății are nevoie de resurse... și ne duce la o problemă insolvabilă: costuri incontrolabile, calitate greu de urmărit. Trasabilitatea valorilor este greu de urmărit.

În medicină, trebuie să gestionezi o ființă făcută din 100 de trilioane de celule, fiecare celulă având 200 de mii de reacții pe secundă. E un busíness de trilioane. Se desfășoară într-un mediu stresant, consumant pentru personalul medical. Cultura de înaltă performanță pe care o dorim în sănătate nu se poate fără digital. Orice platformă, program, device nu face decât să armonizeze un mediu care are o dispersie și o variabilitate de neimaginat. Sănătate 4.0 – obținerea de competență maximală pusă la dispoziția pacientului.

Competențele nu mai trebuie să stea într-un loc. Este un spațiu virtual în care se culeg date, se transportă, se judecă și se întorc ca suport pentru decizie terapeutică sau diagnostică".

Pe mâna start-up-urilor

Adrian Marinescu, Microsoft: „Microsoft se zbate să învețe potențialii beneficiari, guvernul de exemplu, despre AI, despre transformarea digitală, optimizarea de costuri. Din păcate, răspunsul este destul de slab. Acum un an vorbeam cu fostul președinte al Estoniei și l-am întrebat: cum, în Estonia, s-a întâmplat transformarea digitală la nivel de țară? Răspunsul a fost: implicarea la nivel înalt.

Până când, de la acest nivel înalt, nu se iau niște decizii de stabilire a unor direcții de abordare a digitalizării, va fi destul de greu. Toate resursele Microsoft disponibile în România sunt la dispoziția celor interesați pentru stabilirea unei astfel de strategii AI. Microsoft se implică în sprijinirea start-up-urilor. Invit orice start-up din domeniul AI să vină la Microsoft și să ceară sprijin".

Mobilitatea oamenilor

Liviu Drăgan, Druid: „Scopul numărul unu al AI este acela de a înlocui munca repetitivă, obositoare. România duce lipsă de resurse, tocmai, în muncile repetitive. Datorită globalizării, alte țări au rezolvat această chestiune prin muncitorii care vin din toate colțurile lumii.

Implementarea AI ar fi un beneficiu formidabil. Ca să se poată acest lucru, în afara unui suport al guvernului, cred că am avea câțiva pași. Primul este legat de resursa umană. România are o problemă formidabilă cu ceea ce se întâmplă în IT: 85% lucrează în outsourcing. Această muncă nu aduce mare beneficiu României, în afară de taxele care se plătesc pentru salarii. Soluția pentru a sprijini sectorul de AI este susținerea start-up-urilor unde să fie atrași oamenii implicați, acum, în outsourcing.

În AI, datorită tehnologiilor care se schimbă de azi pe mâine, este foarte simplu de aplicat. Ne putem axa pe agricultură unde avem o tradiție, pământ roditor. Soluția este ca fondurile europene să nu fie folosite pentru programe de IT, ci să fie folosite pentru a angaja oameni de IT".

Cei cinci piloni

Lăcrimioara Isărescu, IBM: „La finalul lui 2018, Comisia Europeană a elaborat un plan de acțiune pentru statele membre în domeniul AI. Conform acestui plan, statele membre sunt încurajate să elaboreze o strategie până la mijlocul lui 2019. Nu mai e foarte mult timp. Ar trebui ca guvernul să inițieze aceste discuții. IBM are experiență pentru că suntem bine reprezentați în comitetele de lucru pe strategii naționale. Colaborăm cu alte companii dar și cu state, precum Polonia, în elaborarea strategiei de AI.

Bazat pe experiența avută, credem că sunt cinci piloni necesari pentru dezvoltarea acestui domeniu. S-a vorbit, deja, despre competență, codul de etică, cercetare și inovare. Noi am adăuga: cum se transformă sectorul public folosind inteligența artificială. Numărul cinci este promovarea adoptării și implementării inteligenței artificiale. În ceea ce privește codul de etică și conduită, nu doar guvernul, dar și companiile trebuie să îl urmeze. Noi am dezvoltat un cod de etică în dezvoltarea inteligenței artificiale, avem și un board de etică".

Promovarea în mediul academic a cunoștințelor despre AI este necesară pentru a fi aplicată în economie

O oportunitate pe care nu ne permitem să o ratăm

Radu Gramatovici, Decanul Facultății de Matematică și Informatică a declarat: „Inteligența artificială reprezintă o oportunitate de dezvoltare economică a României pe care nu ne permitem să o ratăm. La Facultatea de Matematică și Informatică avem un colectiv dinamic de profesori și studenți în domeniu, centre de cercetare și programe de master noi în limba engleză de Inteligență artificială, Știința datelor, Procesarea limbajului natural și suntem pregătiți să contribuim la scrierea și implementarea unei strategii de țară bazată pe educație și cercetare. Apreciez inițiativa Romanian Business Leaders și cred în construcții clădite de jos în sus, din inițiativa, creativitatea și entuziasmul oamenilor, prin efortul comun al companiilor și al universităților."

Viorica Pătrăucean cercetător pe IA în DeepMind Londra și unul dintre inițiatorii și organizatorii EEML: „Inteligența artificială (IA) este un domeniu în plină dezvoltare, cu un potențial uriaș care trebuie

să producă schimbări pozitive majore în diferite sectoare (de exemplu sănătate, educație, transport, agricultură) și să genereze creștere economică. România are baza necesară pentru studiul și dezvoltarea acestui domeniu: o comunitate IT foarte puternică și cunoștințe solide în domeniul științelor exacte.

Dar ca să putem avansa și crea produse care folosesc această tehnologie, trebuie să creăm programe de educație dedicate (masterat, doctorat) care să pună cap la cap aceste cunoștințe și să le dezvolte pentru a forma oameni cu know-how necesar în IA. În paralel, trebuie să încurajăm inițiative de informare publică despre potențialul și beneficiile IA, dar și limitările curente, pentru ca oamenii să nu se simtă amenințați de schimbările aduse și să înțeleagă cum poate fi folosită această technologie. Pentru a putea coordona astfel de progame, este extrem de important ca România să vină cu o strategie națională pe IA, în care toate părțile potențial implicate să își exprime interesele: sectorul public, sectorul privat, sistemul de învățământ. Aducând la masă toți potențialii investitori și beneficiari, putem să ne asigurăm că soluțiile propuse reprezintă nevoile și interesele tuturor, și că toți vor avea de câștigat din această transformare".

Ștefan Baciu - SAS Country Manager România și Republica Moldova: „Artificial Intelligence nu mai este doar un concept aproape SF – este pentru multe companii o realitate.

Fie că vorbim de sisteme analitice avansate care pot prezice cu un grad foarte mare de încredere evoluția consumului de energie de exemplu, sau clienții cu cel mai mare risc de a renunța la anumite servicii sau despre sisteme care pot înțelege volume mari de text chiar și în limba română și pot extrage subiectele care se discută, sentimentul/tonul discuției – toate acestea deja se întâmplă.

Pentru noi, SAS România – aceste subiecte reprezintă noua realitate și contribuim, în fiecare zi, la evoluția business-ului clienților noștri cu astfel de soluții. Dar, ca orice altă decizie strategică – investiția în soluții avansate de analiză a datelor trebuie analizată cu atenție și susținută constant de întreaga echipă de management al unei companii.

4 idei în 4 minute

Masa Rotundă s-a desfășurat după un model de strângere a unei idei pe minut. Silviu Teodoru și Sergiu Russu de la Oracle au prezentat:

➤ **Idee 1** – Promovare AI în Mediul Academic: Investiția pe termen lung în resursa umană este esențială pentru dezvoltarea unei țări. Astfel, promovarea în mediul academic a cunoștințelor despre Inteligența Artificială este absolut necesară pentru a pune bazele aplicării acesteia ulterior în diferite domenii din economie, inclusiv în sectorul public. Oracle, prin departamentul Oracle Academy a fost și este în continuare aproape de mediul universitar și liceal, punând la dispoziție accesul la ultimele inovații tehnologice.

➤ **Idee 2** – Valorificarea datelor prin AI: În ultimii ani tehnologia a evoluat foarte mult și a devenit atât de prezentă printre noi încât a ajuns sa fie un serviciu de masă. În schimb, companiile recunosc acum valoarea datelor și, conform cu percepția actuală, acestea sunt considerate „noul petrol", adică cea mai valoroasă resursă. Oracle, care tradițional este leader în gestiunea datelor, oferă tehnologii moderne de valorificare a volumelor mari de date, care se încadrează în categoria Inteligenței Artificiale sau Machine Learning, cu scopul de a descoperi cunoștințe noi într-un timp scăzut, toate aceste lucruri cu valoare adăugată fiind posibile pentru diferite sectoare economice.

➤ **Idee 3** – Utilitate pentru Cetățeni Inteligența Artificială: este aplicabilă în multiple domenii cu scopul de a îmbunătăți experiența cetățenilor sau pentru a crește nivelul de trai. Enumăr doar câteva dintre cazurile de utilizare sau domeniile care își îmbunătățesc activitatea ca urmare a dezvoltării Inteligenței Artificiale – actul medical personalizat, orașul inteligent, prevenția fraudelor, agricultura inteligentă, educație ridicată.

➤ **Idee 4** – AI în toate aplicațiile și serviciile: Marii furnizori de tehnologie încorporează Inteligența Artificială în fiecare aplicație sau serviciu, la un anumit nivel – fie în infrastructura sau platforma tehnologică, fie la nivelul aplicației sau a serviciului cu care interacționează utilizatorul final. Aceasta este tendința în industrie și de aceea este important ca și România să fie pregătită să beneficieze de această evoluție a tehnologiei aplicată asupra datelor. N

Newsweek România a fost partenerul exclusiv al dezbaterii „Strategia de țară pentru inteligența artificială", organizată de Romanian Business Leaders prin programul RePatriot

RĂZVAN CHIRUȚĂ

Nu mai suportăm eșecuri electorale

Un prieten a câștigat un proces deschis băncii de la care și-a luat casa și care i-a impus clauze abuzive. Banca a apucat să îi rețină 10.000 de euro, după ce îi luase și locuința.

Ca să recupereze banii, prietenul meu trebuie să deschidă un alt proces de executare. Numai că, de peste trei ani, așteaptă motivarea primei sentințe, pentru a putea începe noul demers juridic.

Și motivarea nu mai vine, deși trebuia dată în 30 de zile. E, prin urmare, și cu mâinile legate, și cu banii blocați.

PSD-ALDE, cu abuzurile lor aproape zilnice, au aruncat în aer orice discuție rațională despre reformarea reală a sistemului de justiție. Despre simplificarea procedurilor și despre grăbirea lor.

Vorbim doar despre DNA, care are 1.000 de dosare pe an, pentru că asta îi roade pe șmecherii zilei, dar nu se discută și despre restul sistemului, unde sunt câteva milioane de dosare pe an în care sunt blocați milioane de români.

Descoperim, pe rând, când ne lovim de acestea, bombele care există în organizarea țării și în legile proaste făcute de tot felul de politicieni rău intenționați sau incompetenți.

Cum e și cazul invalidării la Biroul Electoral Central a Alianței USR-PLUS: un amestec dezastruos de proceduri greoaie în justiție, pentru care nu răspunde nimeni, cu o lege electorală restrictivă, care sabotează partidele noi și limitează dreptul de a fi ales, cu lipsa de experiență a politicienilor tineri și cu sabotaj din tabăra care vrea să țină România în feudalism.

Multă, multă birocrație, hârtii inutile și complicații care îi încurcă pe oamenii cinstiți, dar nu îi opresc pe cei care sunt puși pe furat.

Totuși, nu prin victimizare – strategia de comunicare aleasă inițial de USR și PLUS – se rezolvă astfel de probleme și nici nu se câștigă alegerile. Electoratul opoziției e mai pretențios și mai inteligent de atât. Așteaptă de la oameni noi tactici și abordări noi, de la profesioniști abordări profesioniste și de la politicienii cinstiți răspunsuri cinstite.

USR a demonstrat de multe ori în ultimii doi ani că știe să abordeze cu rațiune și fermitate situații delicate din societate. PLUS, un partid și mai tânăr, încă nu s-a călit în arena electorală, încă nu s-a întărit. Dar trebuie să o facă mai repede dacă vrea să facă față șacalilor hârșiți în rele de la PSD și ALDE.

Pe de altă parte, m-a enervat teribil faptul că unele personaje minore din zona PNL au jubilat la necazul USR-PLUS de la BEC. Senzația pe care mi-au lăsat-o a fost că unii liberali – din planul doi, din fericire - se bat exclusiv pentru locul doi. În ritmul ăsta, vom fi conduși de leprele din PSD încă 100 de ani de cum încolo.

Schimbarea din politică trebuie să fie reală, nu doar la nivel de declarații. Dacă oamenii noi vor perpetua aceleași strategii răsuflate, vor sfârși ca niște experimente nefericite.

Numai că eșecul lor nu va fi doar al lor, ci va însemna distrugerea speranței a încă unei generații. Și ne va lăsa în derivă pentru cel puțin încă un deceniu.

RĂZVAN CHIRUȚĂ
este redactor-șef al Newsweek România

PETRE BĂDICĂ

Dăncilă a salvat învățământul românesc

Venirea Vioricăi Dăncilă la Palatul Victoria este benefică pentru educație. Doar așa am coborât din sferele înalte ale dezbaterilor despre plagiate pentru a ajunge la bolile cronice ale învățământului: analfabetismul funcțional, absenteismul, modul deplorabil în care sunt alese disciplinele pe care cei mici trebuie să le studieze.

Timp de patru ani, aproape întreaga dezbatere din învățământul românesc a fost monopolizată de plagiate. Asta și fiindcă Ponta, acuzat în 2012 că a furat în lucrarea sa de doctorat, nu a știut cum să trateze problema. Și-a apărat furtul intelectual, numind miniștri obedienți care au blocat investigațiile legate de doctoratul său. A înființat comisii care l-au albit, a contestat în instanță, a luptat cu profesorii și specialiștii care nu îi dădeau dreptate, a negat, a negat, a negat. Și poate că ar fi negat și în ziua de azi dacă nu ar fi fost nevoit să plece de la putere. În timpul guvernării Cioloș, Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor (CNATDCU) a făcut treaba și a decis, irevocabil, că Ponta a plagiat și trebuie să rămână fără titlul de doctor.

Între timp, au apărut dovezi că numeroși politicieni și-au luat titlul de doctor prin fals. Ca Ponta. Dar, prinși asupra faptului, au ales o atitudine care să le

minimizeze pierderile electorale sau de simpatie. Când l-am acuzat pe Florin Iordache că a plagiat în lucrarea sa de doctorat, susținută în Republica Moldova, mi-a spus că e o lucrătură politică și mi-a închis telefonul. În câteva zile scandalul s-a stins. Un CNATDCU redevenit obedient tărăgănează, de doi ani, ancheta în ceea ce îl privește pe Iordache. Deși a plagiat grosolan și evident, Iordache a fost ales de PSD să coordoneze modificările la legile justiției. Dar, apariția Vioricăi Dăncilă la Palatul Victoria ne-a forțat să schimbăm complet perspectiva din care privim învățământul românesc. Dăncilă se exprimă asemenea unui copil cu patru clase. De asta, guvernul difuzează clipuri mute de la întâlnirile oficiale ale Vioricăi. Mai bine ridicol, decât prost. Dăncilă nu cunoaște sensul unor cuvinte simple, de aceea le folosește impropriu. Dăncilă are nevoie să citească și să citească cu toată gura, silabisind unele cuvinte, de teamă că le-ar putea stâlci.

Da, este vorba de premierul României care a făcut liceul într-un oraș important al României, la Ploiești, a urmat o facultate de stat și a primit titlul de master, prin poștă, acasă, la Videle. Dăncilă este rodul școlii românești, acolo unde sunt trimiși să învețe, zilnic, peste 3 milioane de copii. Tot ce vă amuză și vă enervează, deopotrivă, la Viorica Dăncilă, este produsele școlii românești.

Acum, că Viorica Dăncilă ne-a reamintit în ce mediul toxic trimitem copiii să învețe, ar trebui să căutăm și soluții. Dar, atât timp cât ministru al Educației este Cati Andronescu, iar președintele Comisiei de Învățământ din Senat este „Genunche" Pop, sistemul nu poate fi însănătoșit.

Soluțiile sunt individuale. N

PETRE BĂDICĂ
este senior editor al *Newsweek România*

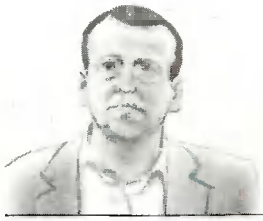

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

CRISTIAN PREDA

Hârtiuță

Îmi pare rău că trebuie să vorbesc iar despre Viorica Dăncilă, dar n-am încotro. E o autoare prolifică de perle. E imposibil să treci pe lângă ele atunci când alcătuiești – cum încerc eu la *Newsweek România* – un dicționar al limbii politice curente.

De curând, șefa guvernului a făcut-o de oaie încercând să-și justifice frica de a vorbi liber. Acum câteva luni își recunoștea greșelile de exprimare și le punea pe seama unei „oboseli imense". De data asta, a zis altceva: „decât să vorbesc liber și să spun prostii, mai bine să am o hârtiuță în față și să spun lucruri corecte".

E, în sfârșit, sinceră, au exclamat unii! Vai de capul nostru!, au suspinat alții, subliniind faptul că am merita în fruntea guvernului pe cineva capabil să construiască în chip spontan un discurs îngrijit și convingător. Realitatea ne demonstrează că inclusiv dacă citește de pe hârtii spune prostii, au susținut penelиștii. A făcut praf opoziția, s-au bucurat propagandiștii de la „Sputnik". Politologul Vladimir Tismăneanu a pus „hârtiuța" în versuri: „Dăncilă cu hârtiuța/O aduce pe Olguța/Ca să lupte împreună/România s-o răpună". Declarația vădește sindromul marionetei, am zis și eu imediat ce am aflat noua perlă.

Aș mai adăugă vreo trei lucruri: În primul rând, „hârtiuță" e un diminutiv. La fel ca și „bilețel". Unul de culoare roz a creat o criză guvernamentală acum câțiva ani. Perla despre „hârtiuță" n-a clintit reputația cabinetului. Nu orice sufix diminutival destabilizează țara. Filosoful Ciprian Mihali observa, însă, pe bună dreptate că „hârtiuța" trădează – la fel ca și „copiuța" sau „fițuica" – „subconștientul celor care au trecut cu chiu cu vai prin școală", iar limbajul recurge la diminutive pentru „a relativiza hoția și a o face acceptabilă". O parte a societății e îngăduitoare cu pungașii: unii au ajuns chiar să zică: „las' să fure, dacă ne pică și nouă ceva".

Aș nota, apoi, că declarația șefei guvernului trebuie să fi trezit mulțumirea consultanților. Aceștia au împânzit lumea politicii de la București. Așa de amplă e dominația lor încât a rămas foarte puțin loc pentru gândire liberă. De fapt, spațiul public a fost invadat de nenumăratele „hârtiuțe" prefabricate de consultanți și analiști, cu care actorii politici merg în conferințe de presă și în studiouri de televiziune sau cu care își încântă amicii din rețelele sociale.

În fine, aș reține că, în aceeași zi în care Dăncilă făcea apologia „hârtiuței", ministrul Justiției citea un raport-bilanț de 80 de pagini și refuza să răspundă la vreo întrebare a gazetarilor, amenințându-i chiar că le retrage acreditările. Specia politicianului care vorbește pornind de la propriile convingeri și folosindu-și educația e pe cale de dispariție. N

CRISTIAN PREDA
este europarlamentar și profesor de științe politice la Universitatea București

FOTO: INQUAM PHOTOS - OCTAV GANEA

ALEGERI PENTRU UE
Avantajul unui europarlamentar: sute de mii de euro » P.28

Cooperativa anti-UE

SUNT 12 ANI DE CÂND ROMÂNIA A INTRAT ÎN MAREA familie europeană. În toamna lui 2006, cu câteva luni înainte de aderare, rezultatele Eurobarometrului arătau că 67% dintre români aveau încredere mare în UE. În același timp, încrederea în propriul Parlament era de doar 24%, iar în Guvernul de la acea vreme, condus de actualul șef al Senatului, Călin Popescu Tăriceanu, era de 23%.

După mai bine de un deceniu, același Eurobarometru arată că românii privesc cu mai multă speranță spre Uniunea Europeană decât spre propriii lideri politici. Sondajul Comisiei Europene, realizat în această primăvară, evidențiază că mai bine de jumătate dintre români au o imagine pozitivă despre UE, în timp ce încrederea în Parlament a rămas la fel ca înainte de integrare – 24%, iar în Guvern – 23%.

DE

RAMONA URSU
ramona.ursu@newsweek.ro
FLAVIA DRĂGAN
flavia.dragan@newsweek.ro

Ce s-a schimbat în ultimii 12 ani, astfel încât încrederea României în Uniune să scadă de la aproape 70% la puțin peste jumătate? Explicațiile sunt mai multe și țin atât de contextul internațional, cât și de luptele interne. Un lucru este, însă, sigur: propaganda politico-mediatică anti-UE și cooperativa autohtonă de informații false au zdruncinat din plin România. Ultimii doi ani au fost dominați de lupta PSD-ALDE cu Justiția și de linșajul mediatic asupra Occidentului, făcut de publicațiile și televiziunile de casă ale Puterii. Rezultatul? Trei sferturi dintre români consideră știrile false o problemă la nivel național.

Cine sunt, în acest joc anti-european, „păpușile"? Cine sunt „păpușarii"? Care este scopul? *Newsweek România* vă propune o analiză complexă a propagandei anti-UE din România, dar și de la nivel european, realizată împreună cu mai mulți experți, precum agenția Stratfor, analiști din cadrul Comisiei Europene, dar și Vladimir Tismăneanu, Cristian Diaconescu și Barbu Mateescu.

Vectorii manipulărilor eurofobe

UNIUNEA EUROPEANĂ EXPORTĂ CORUPȚIE în România (Liviu Pleșoianu), finanțează, alături de NATO, statul paralel (Liviu Dragnea), se amestecă în politica internă și sfidează legile românești (Viorica Dăncilă). România este tratată ca o țară de mâna a doua (Călin Popescu Tăriceanu), MCV-ul blochează legile justiției (Florin Iordache). Așa sună, rezumate, câteva dintre atacurile politicienilor Puterii (PSD-ALDE), care sunt rostogolite și completate, apoi, de televiziuni și site-uri „de casă": de la prezentarea unei „liste negre" de către Mihai Gâdea, realizator Antena 3, care ar proba „ingerințele UE în România", la depunerea unei plângeri penale pe numele prim vicepreședintelui Comisiei Europene, Frans Timmermans, de site-ul Lumea Justiției, care îl acuză pe oficialul european de falsificarea raportului MCV. În ciuda discursurilor care transformă Uniunea Europeană în dușmanul României, Facebook a închis, recent, 31 de conturi și pagini ale PSD pentru că rostogoleau știri false.

Vă prezentăm câteva dintre cele mai cunoscute declarații anti-UE aruncate în spațiul public, de la formarea USL până în prezent:

➤ *„Toți partenerii noștri, NATO, UE ne-au spus și ne-au promis că o să ne învețe democrația pentru că noi nu o știam, venind din comunism, noi trebuia să învățăm democrația de la dumnealor (..) Eu zic că ar trebui să își asume toți, toți partenerii noștri străini, această responsabilitate că au încurajat — ba chiar parțial au și finanțat acest stat paralel, acest sistem odios. Chiar au susținut public, în mai multe rânduri".* **Liviu Dragnea, președintele Camerei Deputaților, președintele PSD, iunie 2018.**

➤ *„Noi, dacă introducem în lege să fie procurorii șefi din România votați de Parlament, sunt absolut convins că o să urle tot Bruxelles-ul".* **Liviu Dragnea, președintele Camerei Deputaților, președintele PSD, martie 2019, în contextul desemnării unui șef al Parchetului European, funcție pentru care este susținută Laura Codruța Kovesi, fost procuror-șef al DNA.**

➤ *„E nevoie de un guvern, de un partid și de coaliție care să le spună atât băncilor, cât și multinaționalelor din România că și această țară are dreptul să ceară ca din profiturile uriașe pe care le fac aici taxele să le plătească aici, nu în paradisurile fiscale sau în țările de origine (...) Eu le spun tuturor acestora că România nu e sat fără câini. De mâine, să finanțeze din nou toate atacurile la adresa mea, a premierului, a guvernului și a partidului. Noi nu putem sta ca momâile, să ne ia alții resursele".* **Liviu Dragnea, președintele Camerei Deputaților, președintele PSD, decembrie 2018.**

➤ *„Nu mai putem accepta ca românii să fie certați pentru ceea ce se face peste tot în Europa sau să li se ceară lucruri pe care nu le face nimeni în Europa (...).Revoltată pentru că României i se cer lucruri de neacceptat într-o altă țară europeană, de exemplu să suspendăm imediat legile votate de Parlament și validate de Curtea Constituțională. Este o ingerință gravă în treburile interne ale unui stat membru".* **Viorica Dăncilă, prim-ministru PSD, noiembrie 2018, după publicarea raportului MCV, care cerea suspendarea modificărilor aduse legilor justiției.**

➤ *„Eu nu pot accepta să fim tratați ca o țară de mâna a doua. Acum am înțeles mai bine de ce Marea Britanie a ajuns la situația de a alege Brexit-ul: pentru că și-au dat seama că deciziile cele mai importante în loc să fie luate în parlamentul britanic sunt luate la Bruxelles de funcționari europeni care nu au nicio legitimitate",* **Călin Popescu Tăriceanu, președintele Senatului și ALDE, 7 februarie 2017, reacție după adoptarea OUG 7, care a provocat proteste masive de stradă pentru susținerea unei justiții independente.**

Editorial al lui Iulian Capsali, actual director al ziarului România liberă, pe site-ul Active News (sus). Mihai Gâdea, Mircea Badea, Răzvan Savaliuc, Adrian Ursu și Bogdan Chireac au dezbătut, la Antena 3, presupusele ingerințe ale UE în România (jos).

Sfârșitul UE ar salva chiar Omul European

DE IULIAN CAPSALI / PRIMA PAGINĂ / Publicat: Joi, 23 iunie 2016, 19:24 / Actualizat: Joi, 23 iunie 2016, 19:30

➤ *„Eu știu că și în Germania oamenii decid la vot. Sau în Germania e democratic să decidă oamenii la vot și în România nu e democratic? Ce, suntem colonie?“*, **Victor Ponta, iulie 2012, fost premier, fost președinte PSD, fost co-președinte USL.**

Declarația i-a fost adresată cancelarului german Angela Merkel, în contextul în care ex-președintele Traian Băsescu fusese suspendat de USL, atacurile puterii asupra justiției se țineau lanț în România, iar liderii din Vest le transmiteau conducătorilor de la București să nu deraieze de la traseul european.

➤ *„Vreau să le spun tuturor prietenilor noștri europeni: «Ich bin ein Berliner!»“*, **Crin Antonescu, iulie 2012, fost președinte al Senatului, fost președinte PNL, fost co-președinte USL.**

Fostul co-președinte al USL făcea această declarație la câteva zile după a doua suspendare a lui Traian Băsescu, când Occidentul își manifesta îngrijorarea față de evenimentele din România.

➤ *„Am văzut raportul MCV, deci eu asemenea porcărie n-am văzut, nu înțeleg de ce am mai scăpat de Ceaușescu. Nu văd nicio diferență între Comisia Europeană și Ceaușescu. Deci, dacă ăia îmi spun mie că a comenta public, conform dreptului la libera exprimare, deciziile Justiției, asta înseamnă atacuri la adresa Justiției, păi de ce l-am mai omorât pe Ceaușescu".* **Mircea Badea, ianuarie 2013, realizator Antena 3.**

➤ *„Ungurii au dat năvală la urne pentru a vota împotriva Uniunii Europene ca instituție aroganță, ciocoiască, obișnuită cu popoare de babuini în genul românilor. Încăpățînarea neghioabă de a apăra Bruxellesul fără nuanțe a costat partidele de Opoziție din Ungaria. La fel cum le vor costa pe cele din România, apărarea Binomului SRI-DNA fără nuanțe, în condițiile unei opinii publice de mult convinse de abuzurile Binomului",* **Ion Cristoiu, fondator Evenimentul Zilei, 12 aprilie 2018, editorial în EVZ, după alegerea lui Viktor Orban ca premier al Ungariei, pentru al treilea mandat consecutiv.**

➤ *„România, Planeta Maimuțelor pentru Juncker și Timmermans: După analiza câtorva cerințe din Raportul MCV pe 2017, repet, publicată de EVZ acum un an, imediat după apariția Raportului, mai poate afirma cineva că cei de la Comisia Europeană «sunt foarte bine informați»? Da! Doar ei înșiși, despre ei înșiși! Iar asta pentru că nu le pasă de adevăr. În fața babuinilor din Colonia România nu adevărul te preocupă!",* **Mirel Curea, prim redactor-șef adjunct EVZ, 29 ianuarie 2018.**

➤ *„România este văzută în cadrul Uniunii Europene ca un copil sărac venit într-o clasă de familii de oameni bogați, care se cunosc între ei",* **Dan Andronic, director EVZ, 10 ianuarie 2019.**

➤ *„Și dacă îmi veți demonstra că Uniunea Europeană e o realitate palpabilă pe care o putem vedea în timpul vieții, atunci i-aș putea înțelege pe acei tineri care înlocuiesc idealul național cu idealul internațional, ca să nu zic internaționalist",* **Ioan Aurel Pop, președintele Academiei Române, octombrie 2018.**

➤ *„Suntem lumea Europei răsăritene. (...) Am dreptul moral de a spune astăzi că noi avem ne-*

MANIPULARE
Luju face plângere pe numele unui oficial european (sus). Organul de propagandă al Moscovei reinterpretează raportul MCV (mijloc). Deputatul PSD Liviu Pleșoianu a lansat o petiție în care acuză țările UE că exportă corupție în România (jos).

voie de relații cu Rusia și cu Turcia, cu Putin și cu Erdogan", **Răzvan Theodorescu, vicepreședinte Academia Română, decembrie 2018**

➤ *„UE se răzbună pe țările care nu respectă dictatele Bruxelles-ului, există propunerea ca votul la nivelul UE să nu mai fie pe bază de unanimitate, ci de majoritate, statele care-și apără independența fiind astfel izolate și scoase din joc"*, **Sputnik,** octombrie 2018.

Sputnik Moldova-România, organul de propagandă al Moscovei, prezintă o relatare din punctul său de vedere a discuțiilor din PE privind alocarea fondurilor UE către țările care nu respectă statul de drept.

➤ *„Implementarea solicitărilor absurde ale Comisiei Europene din MCV ar bloca întreaga justiție din România"*, **Florin Iordache, deputat PSD, noiembrie 2018, după publicarea raportului MCV, care cerea suspendarea modificărilor aduse legilor justiției.**

➤ *„Ne trezim? Sunt cetățean european și am dreptul să mă doară undeva de ordinele de la Bruxelles. Foarte bine. Comisia Europeană o susține pe suspecta Kovesi și își dă arama pe față și deconspiră interesele sale oculte din România"*, **Daniel Dragomir, fost ofițer SRI, suspect în dosarul Black Cube,** care cercetează modul în care s-a încercat intimidarea fostului procuror-șef al DNA, Laura Codruța Kovesi, februarie 2019. Dragomir este unul dintre cei care susțin constant ieșirea României din UE.

Lista jurnaliștilor premiați de Sputnik în 2018

➤ ***Investigații:*** Răzvan Savaliuc și luju.ro
➤ ***Presa politică:*** Victor Ciutacu (Antena 3) și Bogdan Chireac (fondator DC News)
➤ ***Presa financiară:*** Cristian Hoștiuc (ZF) și Elena Cristian (Antena 3)
➤ ***Concept editorial:*** Dan Andronic (EVZ – Capital), Mirel Curea, Simona Ionescu, Ingrid Mocanu
➤ ***Agenții de presă:*** DC News
➤ ***Puterea presei:*** Mihai Gâdea, Mircea Badea și Antena 3.

UE versus propaganda Kremlinului. Efectele manipulărilor asupra României

APROAPE 70% DINTRE ROMÂNI consideră știrile false drept o problemă la nivel național, arată statisticile Comisiei Europene, care atrage atenția că fenomenul afectează procesele democratice, precum alegerile. Pe de altă parte, deși campaniile de fake news pro-Kremlin iau proporții, mai bine de jumătate dintre români au o percepție pozitivă față de UE.

Comisia Europeană a prezentat, la începutul lunii martie, rezultatele Eurobarometrului, care arată că 69% dintre români consideră că informațiile care denaturează realitatea sau care sunt complet false reprezintă un pericol pentru democrație. Media europeană, la același capitol, este de 76%. Mai mult, 72% dintre români cred că știrile false sunt deseori întâlnite (68% media europeană), iar 69% dintre compatrioții noștri consideră aceste informații drept o reală problemă la nivel național (71% media europeană). În decembrie 2018, rezultatele Eurobarometrului evidențiau că numărul românilor care au o imagine pozitivă despre UE este în creștere. Peste jumătate dintre români, 52%, au această percepție față de familia europeană la care am aderat în 1 ianuarie 2007, procentul fiind mai mare decât media statelor din Uniunea Europeană, 43%. Procentul european, la același capitol, era și el în creștere față de primăvara lui 2018 și atinsese cel mai înalt nivel din toamna anului 2009. Sondajul mai arăta că suedezii au, în proporție de 53%, o imagine pozitivă despre UE, iar spaniolii și britanicii erau la același nivel cu românii – 43%.

Războiul din online

Comisia Europeană amintea, într-un Plan de acțiune împotriva dezinformării, detaliat la finele anului trecut, că fenomentul dezinformării este în continuă creștere. Conform specialiștilor europeni, dezinformarea acționează negativ, pe mai multe fronturi, în statele UE și că, prin propagarea informațiilor false, anumite „cercuri" urmăresc, pe de o parte, obținerea unui câștig economic. Pe de altă parte, fenomentul fake news mai are și alte efecte toxice: denaturează dezbaterile publice, scade încrederea cetățenilor în instituțiile publice și destabilizează procesele democratice, precum alegerile, arată informațiile Comisiei Europene.

Datele din recentul Plan de acțiune al UE împotriva dezinformării mai arată că, în 2015, Consiliul European a solicitat crearea grupului operativ East Stratcom, în cadrul Serviciului European de Acțiune Externă (SEAE). Motivul a fost combaterea campaniei agresive desfășurate de Rusia în Europa. În numai trei ani, grupul operativ constituit la nivel european a atras atenția asupra a nu mai puțin de 4.500 de exemple de dezinformare pro-Kremlin. Efectul, mai arată Comisia Europeană, a fost „înțelegerea instrumentelor, tehnicilor și intențiilor campaniilor de dezinformare desfășurate de surse din Rusia. De asemenea, în strânsă cooperare cu serviciile Comisiei Europene, a fost îmbunătățită substanțial eficacitatea comunicărilor UE în țările din vecinătatea estică".

O măsură cu țintă similară adoptată la nivelul UE a fost luată în 2016, când a fost adoptat Codul comun privind contracararea amenințărilor hibride. În același an, a fost creată, în cadrul SEAE, celula de fuziune a Uniunii Europene împotriva amenințărilor hibride, iar în 2017, a fost înființat, la Helsinki, Centrul European de Excelență pentru Contracararea Amenințărilor Hibride. Spațiul virtual, considerat modelul „perfect" prin care acționează dezinformarea și manipularea, a fost, de asemenea, în atenția Comisiei Europene. În aprilie 2018, Comisia a propus un cod de bune practici de autoreglementare la nivelul UE privind dezinformarea, cod la care au aderat marile platforme online, precum și jucători importanți din industria de publicitate. N

ADRIANO BOSONI

Bucureștiul este interesat SĂ BLOCHEZE PROPUNERILE care leagă viitoarele plăți din fonduri UE de respectarea valorilor europene", analist Stratfor

Stratfor: De ce nu-și permite România să fie anti-UE

POLITICIENII ROMÂNI NU VOR putea adopta un discurs anti-european pe termen lung, având în vedere discuțiile care leagă obținerea fondurilor de respectarea valorilor UE, a explicat, pentru *Newsweek România,* analistul Adriano Bosoni, de la agenția Stratfor.

Adriano Bosoni a arătat că, deși strategia de a critica Uniunea Europeană nu presupune cheltuieli foarte mari pentru a atrage electoratul, poate costa Bucureștiul mai scump. Discursul naționalist anti-european este o rețetă simplă pentru politicieni, care îl folosesc pentru a-i câștiga pe alegătorii nemulțumiți de nivelul de trai și care urăsc un „inamic al poporului" ori se tem de impactul imigrației asupra culturii și economiei țării lor. Astfel, acești politicieni se prezintă ca apărători ai țării în fața Bruxelles-ului, a mai explicat Bosoni.

„În ciuda unor declarații ocazionale ale unor politicieni, cred că, în cea mai mare parte, establishment-ul politic românesc rămâne pro-european. Criticarea UE este, de multe ori, o strategie cu costuri mici, prin care politicienii încearcă să își arate independența față de Bruxelles, pentru a veni în fața alegătorilor cu un mesaj că autoritățile apără interesele naționale ale României. În unele cazuri, este și o parte a unei strategii de a distrage votanții de la alte chestiuni de interes. Problema este că această strategie nu va avea costuri mici pe termen nedefinit. UE este în mijlocul negocierilor de aprobare a bugetului pentru următorii șapte ani și multe lucruri care sunt importante pentru România vor fi pe masă. Bucureștiul este interesat să-și păstreze accesul la fondurile structurale și la subvențiile pentru agricultură. Este, de asemenea, interesat să blocheze propunerile care leagă viitoarele plăți din fonduri UE de respectarea valorilor europene. Având în vedere importanța acestor discuții, o influență mai mică în afacerile UE ar fi împotriva intereselor României", a arătat Adriano Bosoni, senior analyst la Stratfor pentru Europa.

Bosoni a mai explicat și că euroscepticismul și naționalismul s-au dezvoltat ca reacție la criza financiară, creșterea inegalității economice, îndoielile privind mult-așteptatele beneficii ale globalizării, frica față de impactul pe care imigrația îl are asupra culturii, economiei și securității, dar și ca reacție la anii fără creștere economică, dar cu măsuri de austeritate. De aceea, discursul anti-UE a căpătat mai multă credibilitate în țările europene și mai ales în Europa de Est: „În același timp, mulți lideri politici europeni au realizat că populismul naționalist îi poate ajuta să câștige alegeri sau să păstreze guvernări populare. Asta explică de ce așa de mulți lideri sunt gata să arate cu degetul «inamici ai poporului» (naționali sau străini) pentru a distrage atenția de la alte probleme", a mai explicat analistul Stratfor.

Radiografia euroscepticismului la români

evz.ro
CEL MAI BUN PORTAL DE STIRI

Dragnea are un MESAJ TRANȘANT pentru NATO și UE: „Să-și ASUME RESPONSABILITATEA pentru finanțarea STATULUI PARALEL"

DECLARAȚIA ȘEFULUI PSD, Liviu Dragnea, la Antena 3, a venit la o zi după mitingul PSD din 9 iunie 2018, când social-democrații s-au plâns de abuzurile justiției și au acuzat existența „statului paralel".

MESAJELE EUROSCEPTICE SE bucură de mai mult succes în rândul persoanelor în vârstă, care rezonează la „mesaje naționaliste de sorginte ceaușistă". Nici politicienii care aruncă în spațiul public mesaje anti-UE nu sunt foarte convingători: sunt persoane care nu se bucură de o credibilitate foarte mare în ochii publicului, fiind încremeniți mental în perioada comunistă, sunt observațiile sociologului Barbu Mateescu despre curentul eurosceptic românesc.

Mateescu estimează publicul eurosceptic la circa 18-20 la sută din populația aflată în țară. Totuși, nu tot acest public este și eurofob: nu ar vota toți la un referendum pentru ieșirea României din UE.

O eficiență mai mare a discursului eurofob ar putea avea asocierea cu valorile religioase, dar referendumul pentru redefinirea familiei din octombrie anul trecut a arătat că, deocamdată, nu există o plajă largă de acțiune, a mai observat sociologul.

Retorica anti-UE, „o smiorcăială" a unor inadaptați

„Clasa politică formată înainte de 2007 nu are anvergura intelectuală pentru a procesa întregul mecanism (al integrării României în UE, n.red.), axându-se aproape exclusiv pe ce o afectează extrem de direct: lupta împotriva corupției. Discursul eurosceptic a fost preluat de la mișcări extremiste marginale în contextul referendumului pentru demiterea lui Traian Băsescu, însă s-a extins spre alte teme. Merită observat că discursul eurosceptic românesc are doar parțial conexiuni cu cel din Europa Centrală sau de Vest. Nu are drept «sprijin» o migrație consistentă dinspre

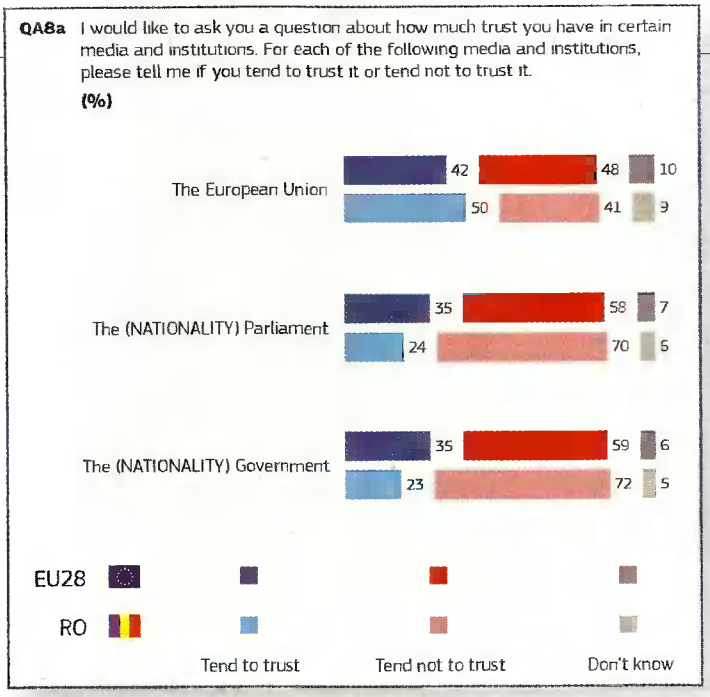

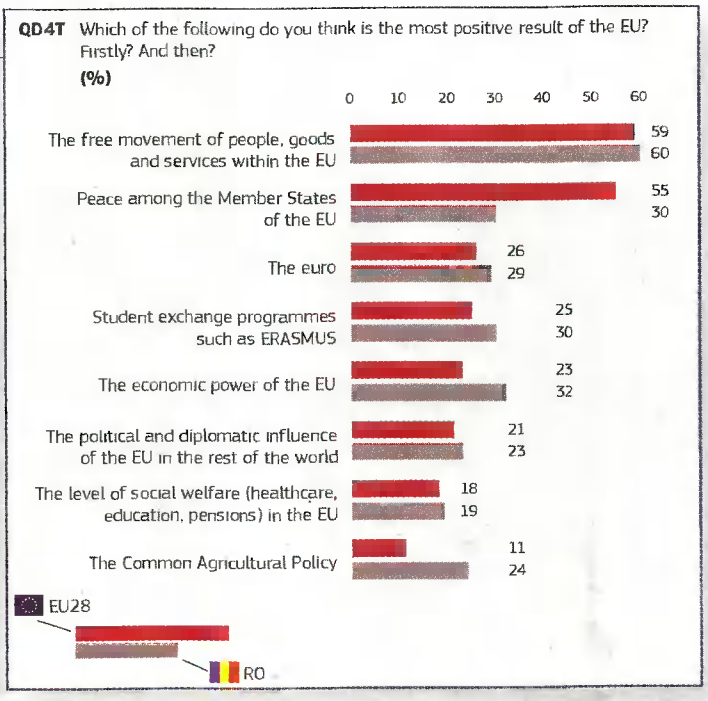

EUROBAROMETRU 2019
Românii au mai multă încredere în UE decât în Parlament (stânga). Libera circulație, cel mai mare beneficiu al UE, în opinia românilor (dreapta).

„DISCURSUL EUROSCEPTIC este generat în mod autentic de O CLASĂ SOCIO-ECONOMICĂ «ROMÂNEASCĂ» aflată în chinurile morții", Barbu Mateescu

Africa sau Asia, care să șocheze mari părți ale populației. Clasa de mijloc este prea mică și prea nemulțumită de funcționarea statului, pentru a avea drept subiect de îngrijorare apărarea propriului statut, ceea ce în alte părți din Europa conduce spre un semi-fascism. În România, anti-europenismul este, practic, o grijă și o suferință a unor elite - dar nu are o atractivitate înaltă pentru populație. Situația se poate schimba - și națiа se poate în mod autentic diviza - în funcție de evoluții externe sau de o criză economică internă, pentru care ar fi blamată... Uniunea Europeană", a explicat Barbu Mateescu.

Mai mult, sociologul este de părere că retorica naționalistă eurosceptică nu are un scop bine definit, iar capacitatea de acțiune a celor care sunt anti-europeni este destul de limitată: „Vorbim despre o smiorcăială a unor oameni neadaptați, epuizați fizic, intelectual și moral, cu o capacitate redusă de adaptare la schimbările din societate. O smiorcăială - cel puțin deocamdată. Este de la sine înțeles că Federația Rusă încurajează acest tip de discurs, dar aș fi prudent vizavi de originea sa. România însăși are destui pășuniști, neo-fanarioți și politicieni aflați mental în anii '70. Cu alte cuvinte, discursul eurosceptic este generat în mod autentic de o clasă socio-economică «românească» aflată în chinurile morții. Intervențiile de sorginte rusă pe temă sunt în genere stridente și rare. Când și dacă auzim vorbindu-se de NATO (și nu neapărat UE), atunci discuția are loc într-adevăr în alt cadru", a mai atras atenția Barbu Mateescu.

Nu toți euroscepticii ar vota un ROEXIT

Publicul eurosceptic este de 18-20% din populația aflată în țară, într-o ușoară reducere, pe fondul „dispariției naturale a persoanelor care rezonează la mesajele naționaliste de sorginte ceaușistă. Atenție, însă, nu toți acești 18-20% sunt eurofobi. Nu toți ar vota la un referendum pentru ieșirea României din UE. Nu există un portret specific al românului care ar dori ROEXIT, publicul acesta fiind extrem de redus, iar generalizările fiind, de altfel, riscante", a mai explicat sociologul.

Susținătorii discursului anti-UE se sabotează singuri

Barbu Mateescu este de părere că discursul anti-UE nu poate fi contracarat, ci doar izolat. „Acest lucru este făcut deocamdată cu destulă eficiență chiar de către cei care îl propagă, persoane cu o credibilitate redusă și care își aleg cu naivitate publicurile-țintă (cei mai mulți de altfel nu gândesc în termen de publicuri-țintă). O evoluție importan-

FOTO: CAPTURĂ. EVZ: COMISIA EUROPEANĂ

Now Roexit? Romanian Politician Calls for Country's Withdrawal From EU

EUROPE 13:20 03.10.2018 Get short URL

A growing number of EU countries have been coming integration within the bloc, which they see as a thre sovereignty.

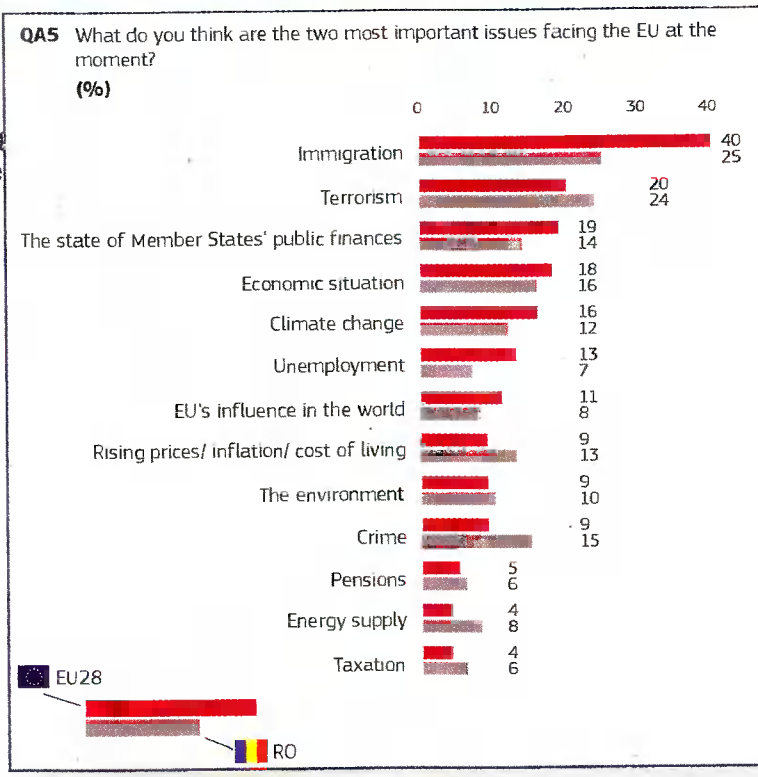

ORGANUL DE PROPAGANDĂ al Moscovei, Sputnik, a preluat manipularea lui Daniel Dragomir, fost ofițer SRI, cercetat penal în dosarul Black Cube, lansată în timpul dezbaterii pentru referendumul pentru familie (sus). Cele mai importante probleme cu care se confruntă UE: imigrația și terorismul, potrivit Eurobarometrului 2019 (jos).

tă în anii următori poate veni dintr-o conectare mai strânsă a valorilor religioase cu mesajele anti-UE, dar în acest moment - după cum a arătat referendumul din octombrie - nu există o plajă imensă de acțiune din acest punct de vedere", a punctat sociologul.

Tinerii, mai vulnerabili la mesajele anti-occidentale

Deși România este una dintre cele mai pro-europene țări din UE, între 10 și 12 la sută dintre români creditează cu aceeași încredere mesajele venite din partea Rusiei, arată o cercetare realizată în vara lui 2018 de Centrul pentru promovarea Participării și Democrației (CPD), din cadrul SNSPA.

Mai mult, aceeași cercetare arată că tinerii sub 29 de ani au încredere în mai mare măsură în mesajele venite din partea Rusiei decât publicul general (22 la sută față de 15 la sută). „Încrederea în NATO sau în UE nu exclude încrederea în Rusia - există categorii de public dispuse să acorde încredere acestor actori geopolitici în egală măsură, iar noi considerăm că aceste segmente de populație (conform datelor de sondaj, în jur de 10-12% din populație) sunt mai vulnerabile în fața propagandei anti-occidentale", a mai explicat CDC, în analiza pusă la dispoziția *Newsweek România*.

Din cei 16 la sută dintre români care cred în mesajele Moscovei, 10 la sută cred în egală măsură și în mesajele UE și NATO (dintr-un total de 57%) și 12 la sută cred în egală măsură și în mesajele SUA.

Cercetarea CDC a mai arătat și că 8 la sută din populație consideră că modelul rusesc este mai potrivit pentru România decât modelul vestic, aproximativ un sfert dintre respondenți au considerat că România ar trebui să fie mai independentă, iar 30 la sută au considerat că România ar trebui să se apere singură, deoarece NATO nu o va ajuta la nevoie. În rândul tinerilor, procentul crește la 38 la sută.

Vladimir Tismăneanu: Partida Rusă, de la Dan Zamfirescu la Răzvan Theodorescu

ÎL CUNOSC DE DECENII PE RĂZVAN Theodorescu. În anii '70, mergeam la el și la soția sa, Roxana. Au avut un fiu, se numea Vladimir. Nu pentru mine, ci pentru prietenul lor, Vladimir Colin, căsătorit cu graficiana Marcela Cordescu, mătușa Floricăi și a lui Tudor Jebeleanu. Răzvan era profesor de istoria civilizațiilor la Institutul de Arte Plastice „N. Grigorescu". Era, ca și mine, unul dintre colaboratorii de la „Viața Studențească" și „Amfiteatru". Mi-a povestit calvarul său din studenție, când fusese „demascat" de călăul de partid al Capitalei, Florian Dănălache, pentru „culpa" de a nu-și fi condamnat magistrul, istoricul Dionisie M. Pippidi, devenit țința prigoanei.

După 1989, Răzvan, care trecuse onorabil prin mocirla „socialismului multilateral dezvoltat", a devenit un înverșunat propagandist fesenist. Proțăpit de Ilici însuși pe postul de președinte al televiziunii antifrastic numită „liberă", Răzvan a excelat în servilism și cinism. În timpul Mineriadei, a fost unul dintre cei mai veninoși instigatori. A ajuns în toate funcțiile pe care le-a visat. Iată-l acum pe aproape octogenarul academician teoretizând aberațiile legionaroid-dughiniste. România nu face parte din Europa Centrală, ea aparține prin destin spiritual și amplasare geopolitică Răsăritului. România nu poate fi democratică, pentru că Răsăritul este în chip inexorabil autocratic. Nu e nici primul, nici singurul care cultivă acest mit politic. Este vorba despre acele idei anti-occidentale, anti-democratice, visceral ostile societății deschise, analizate de istoricul Timothy Snyder în cartea sa *„The Road to Unfreedom: Russia, Europe, America"*, apărută în 2018. În perioada interbelică, profeții acestui etnocentrism ortodoxist au fost, în pofida divergențelor lor doctrinare, Nichifor Crainic și Nae Ionescu. Occidentul era corupt, mercantil, lipsit de suflet, vândut „Aurului iudaic". Salvarea venea dinspre Est. Protocroniștii care îl lăudau pe Ceaușescu au îmbrățișat aceste teze, în compania dacomanilor plecați cu sorcova.

Era prin 1975, ne-au vizitat acasă critica de artă Nina Stănculescu, autoarea unor importante studii despre Brâncuși, și soțul ei, istoricul literar, expert în Neagoe Basarab și cândva protejatul lui George Ivașcu la „Contemporanul", tot mai activ și tot mai zgomotos în zona publicisticii naționaliste, Dan Zamfirescu. Nina era colegă la Editura Meridiane cu tatăl meu, studiase Filosofia, unde-l avusese profesor cândva, în anii stalinismului dezlănțuit. O seară interesantă, greu de uitat. Încerc să fiu extrem de succinct, amintesc aici doar esențialul. După vreo două pahare de vin roșu, Dan Zamfirescu s-a desferecat la gură și a început să peroreze excitat despre nevoia unor legături cât mai strânse cu Rusia. I-am spus că realitatea estică se numește URSS. Geopoliticianul cultural, de-atunci ideolog al protocronismului, a insistat pe tema conexiunilor și afinităților religioase între „ideea română" și „ideea rusă".

Tatăl meu urmărea atent conversația, n-a intervenit. Tot mai aprins, Dan Zamfirescu (fost student la Teologie, mă grăbesc a o spune) a rostit apoteotic: „În România a existat, există și va exista de-a pururi o Partidă Rusă". O vedem și o simțim din plin în aceste atât de tulburi vremuri. Peste câteva luni, l-am revăzut pe protocronist. Mi-a dăruit volumul său „Permanența patriei", cu o dedicație gongorică. În 1980, puțin înaintea plecării mele definitive, același Dan Zamfirescu a scris în „Săptămâna" lui Eugen Barbu, Artur Silvestri (Târnăcop) și Vadim Tudor un text în care mă acuza, legat de un articol din „Amfiteatru", că „tom apă în vinul ideologiei partidului". Azi, Partida Rusă este o prezență pe cât de primejdioasă, pe atât de impertinentă în viața publică a României. De la „Vocea Rusiei" la „Sputnik" și „România Liberă", putinismul poluează intelectual, politic și moral, prin minciuni, mistificări și calomnii, climatul spiritual al acestei țări și al Balcanilor în ansamblu.

Vladimir Tismăneanu *este politolog și profesor universitar în SUA.*

Cristian Diaconescu: „Toți împotriva sistemului"

TRADIȚIONAL, ALEGERILE PENTRU Parlamentul European, programate în luna mai 2019, nu generează o emoție semnificativă în Europa. La o analiză superficială, Parlamentul European este una dintre instituțiile UE, din multe perspective, cea mai puțin semnificativă în procesul decizional european. În exercițiul atribuțiilor legislative, Parlamentul cooperează cu Consiliul UE și își fundamentează procesul decizional pe inițiativele Comisiei Europene. Politica externă este în afara rolului formal al Parlamentului European.

Alegerile europarlamentare din acest an sunt esențiale deoarece prin votul lor cetățenii europeni vor decide dacă UE va continua să funcționeze respectându-și propriile valori. Cetățenii europeni înțeleg că simpla apartenența la UE aduce automat prosperitate economică. O Europă iliberală, în sensul dorit de populiști, s-ar prăbuși sub apăsarea propriilor contradicții interne. În egală măsură, dacă partidele anti-europene își sporesc influența în Parlamentul European, dezorganizarea politică la nivel european va marca stabilitatea UE, pe o perioadă de câțiva ani.

În funcție de câte locuri vor câștiga în PE, partidele anti-europene ar putea bloca activitatea instituțiilor europene privind subiecte precum: politica externă, reforma euro zonei, dar și libera circulație și ar fi în măsură să limiteze capacitatea UE de a apăra valorile europene referitoare la libertatea de expresie, statul de drept și drepturile civile. Dacă populiștii câștigă mai mult de 33% din locurile în PE, aceștia vor avea posibilitatea de a bloca proceduri UE, afectând credibilitatea și capacitatea de reacție a instituțiilor europene. De asemenea, există posibilitatea ca aceste partide să caute aranjamente tactice, astfel încât grupurile politice semnificative (PPE și S&D) să nu mai aibă majoritatea absolută, ceea ce va încetini semnificativ agenda Parlamentului European.

Un impact serios al prezenței semnificative în PE al grupărilor anti-europene se poate evidenția în desfășurarea procedurilor, deja declanșate, privind încălcarea statului de drept în Polonia și Ungaria. Mecanismul Articolului 7 este un instrument politic de presiune și mai puțin o procedură, care poate conduce la suspendarea drepturilor de vot privind statele vizate. Dar de aici apare problema: PE nu ar putea lansa investigații împotriva statelor membre, iar Consiliul - dominat de guverne cu orientări politice asemănătoare - ar limita capacitatea UE de a apăra democrația europeană. Procedurile pot fi complet blocate dacă partidele anti-europene din Parlamentul European vor intra și la guvernare (Danemarca, Estonia și Slovacia).

Consiliul și Comisia nu pot declanșa procedurile proprii, iar Curtea Europeană de Justiție nu poate lua decizii fără avizul sau consultarea Parlamentului European. Mai mult, a devenit practică în Parlamentul European ca în domeniile în care nu are un rol co-decizional să adopte rezoluții neobligatorii. În ciuda competențelor limitate în materia politicii externe, comitetul pentru afaceri externe al Parlamentului European a adoptat, în perioada iulie 2014 - decembrie 2017, 58 de rapoarte, din proprie inițiativă, dublu față de Comitetul pen-

tru probleme economice şi monetare. Prin această tactică, grupurile de extremă stângă - Stânga Unită Europeană/ Stânga Nordică Verde - au întârziat poziţionări politice europene esenţiale privind Federaţia Rusă, Ucraina sau Orientul Mijlociu.

În egală măsură, privind adoptarea Cadrului Financiar Multianual, Parlamentul European are competenţe extinse, alături de Comisie şi Consiliu, pentru a lua măsurile pe care le consideră necesare privind plafoanele bugetare pentru programe şi finanţări, precum şi distribuirea resurselor în cadrul bugetului UE. Până la alegerile din mai 2019, sunt şanse reduse de a se putea adopta bugetul UE, ceea ce înseamnă că partidele anti-europene, în următorul parlament, vor putea să exercite presiuni majore privind viitorul exerciţiu bugetar 2021-2027, în special privind politica de coeziune, fondurile în agricultură, cercetare, migraţie, euro-zona, apărare şi politica externă.

Partidele anti-europene au capacitatea de a obstrucţiona Parlamentul European, dar eficienţa politică a unui astfel de demers depinde de modul în care se vor coordona - de la extrema dreaptă la cea stângă. Partidele de extremă dreaptă – Frontul Naţional Marine Le Pen, UKIP, precum şi naţionaliştii greci şi unguri - ocupă, în actualul Parlament, puţin peste 10% din locuri. În 2019, această cotă va urca la 19%, în special prin scorul preconizat foarte bun pentru Frontul Naţional, Alternativa pentru Germania şi Liga Nordului. Cei mai mulţi dintre europarlamentarii de extremă dreaptă sunt afiliaţi la două grupuri politice în Parlamentul European - Europa Libertăţii şi a Democraţiei Directe; Europa Naţiunilor şi Libertăţii - sau sunt neafiliaţi. Aceste grupuri au o coeziune internă slabă, dar „parfumul puterii" poate fi un liant excelent.

Din 2019 există posibilitatea unei alianţe „toţi împotriva sistemului", dacă partide de stânga extremă, precum Die Linke (Germania) şi Insoumise (Franţa), intră în coaliţie cu cei de dreapta. Extremele au votat şi alături de partidele „mainstream", când familiile politice mari au dovedit o disciplină internă semnificativă (migraţia, Rusia, SUA, comerţ). Simpatia faţă de Rusia, ridicarea regimului de sancţiuni, înclinaţiile protecţioniste puternice sunt teme care pot genera coordonarea între extremele de stânga şi dreapta în Parlamentul European, dar, de cele mai multe ori, europarlamentarii extremişti votează separat (Raportul Sargentini privind funcţionarea statului de drept în Ungaria).

De asemenea, oportunităţile pentru cooperare între grupurile de extremă din Parlamentul European sunt limitate şi variază de la partid la partid. Blocul de Stânga (Portugalia) este critic la adresa UE, dar se opune xenofobiei şi naţionalismului în Europa. Podemos şi Syriza au devenit mult mai disponibile privind colaborarea cu partidele mainstream din Europa, în momentul în care au devenit forţe politice relevante în statele lor. Partidul lui Jean Luc-Melenchon, Insoumise, a refuzat să ceară votanţilor săi să nu o voteze pe Le Pen, în a doua rundă de alegeri din Franţa (2017).

Partidele anti-europene, populiste, extremiste pretind că oferă răspunsuri imediate şi evidente la probleme complicate cu care se confruntă Europa occidentală şi reprezintă „oamenii decenţi "care se luptă cu o elită distantă şi coruptă. Acest narativ – „de stânga" sau „de dreapta" - se centrează pe distorsionarea adevărului, divizarea Statelor Membre, paralizarea procesului de decizie în UE, discreditarea instituţiilor UE şi a relaţiei transatlantice. Până astăzi, populiştii au reuşit să supraîncălzească discursul politic. În curând, vor reuşi să influenţeze procesul decizional.

Pe ambele linii de atac, partidele extremiste reiau elementele narative susţinute, formal şi public, de Moscova şi anume generarea fricii şi a nesiguranţei în rândul cetăţenilor europeni, precum şi prezentarea actorilor statali şi non-statali radicali ca fiind mai puternici decât sunt în realitate. Avându-se în vedere riscurile evidente privind interferenţa străină în procesele electorale din statele occidentale, guvernele europene nu pot considera alegerile din mai 2019 ca fiind un moment politic normal,

O Europă iliberală, în sensul dorit de populişti, S-AR PRĂBUŞI SUB APĂSAREA PROPRIILOR CONTRADICŢII interne

comun, în exerciţiul democratic al societăţilor europene. Aceasta este şi convingerea Comisiei Europene.

Manipularea şi dezinformarea nu reprezintă numai elemente ale războiului informaţional cu surse externe, dar şi interne. Pentru obţinerea unei configuraţii parlamentare corecte, aleasă, în 2019, de cetăţeni europeni informaţi, statele UE trebuie să abordeze cu fermitate şi pragmatic sursele de propagandă extremistă şi dezinformare. În egală măsură, Parlamentul European trebuie să depăşească dilema pro-european/anti-european şi să se concentreze pe dezbaterea politică, de substanţă, privind problemele de fond cu care se confruntă cetăţenii europeni - inegalitatea, venituri insuficiente pentru clasa de mijloc, sistem de taxare contestat sau standarde sociale şi de mediu. N

Cristian Diaconescu *este diplomat, fost ministru de Externe şi al Justiţiei.*

ȚINTA: EUROPA ȘI SUA

Putin și războiul său asimetric cu democrația

Un raport din 2018 al Comisiei de politică externă a Senatului SUA analizează, aproape chirurgical, ce înseamnă războiul hibrid declanșat de Rusia

DE

SILVIU SERGIU

silviu.sergiu@newsweek.ro

„CU APROAPE 20 DE ANI ÎN URMĂ, Vladimir Putin a câștigat și și-a consolidat puterea prin șantaj, frica de terorism și război. De atunci, a combinat spiritul aventurier în domeniul militar și agresiunea în străinătate cu propaganda și represiunea politică în țara sa, pentru a-i convinge pe ruși că va reda Rusiei măreția și o poziție respectată pe scena mondială", se scrie în introducerea unui raport, din ianuarie 2018, dezbătut în Comisia de afaceri externe a Senatului american.

Raportul se intitulează „Asaltul asimetric al lui Putin asupra democrației din Rusia și Europa: implicații pentru securitatea națională a SUA" și este unul din cele mai importante documente oficiale ale unui stat, care tratează agresiunea Moscovei.

De ce este democrația periculoasă

După ce punctează că liderul de la Kremlin a consolidat puterea serviciilor secrete rusești, le-a permis să apese pe pârghiile puterii politice, sociale și economice și le-a folosit pentru a se îmbogăți, împreună cu cercul său de apropiați, raportul avertizează că orice alt model de organizare a societății, în special unul democratic, reprezintă o amenințare la adresa securității Rusiei.

„Democrațiile prezintă trei provocări distincte pentru domnul Putin. Unu: sancțiunile impuse de Occident, după invazia Crimeii și declanșarea războiului din estul Ucrainei, amenință averile strânse de apropiații săi și îi împiedică să aibă un stil de viață extravagant. Doi: Putin vede în democrațiile de succes din Europa, în special cele de la granița cu Rusia, o amenințare pentru regimul său, deoarece ele reprezintă o alternativă atractivă, comparativ cu regimul său corupt și penal. Trei: democrațiile cu guverne transparente, stat de drept, presa liberă și cetățenii angajați sunt, în mod natural, mai rezistente la răspândirea corupției dincolo de granițele Rusiei, limitând astfel influența Rusiei", scrie în raportul senatorilor americani.

Acestea au fost motivele principale pentru care Vladimir Putin a făcut o prioritate din atacarea democrațiilor europene și de peste Ocean și subminarea NATO, „o alianță transatlantică care a asigurat pacea și prosperitatea Europei timp de peste 70 de ani".

Pentru a răspândi la scară mare dezinformarea, președintele rus a folosit serviciile secrete rusești, mass-media, companiile publice și private, grupările de crimă organizată, organizații sociale și religioase. Aceeași infrastructură a fost utilizată pentru a influența alegerile, pentru a alimenta corupția și pentru a amenința securitatea energetică a acestor țări.

Liderul de la Kremlin este acuzat că a folosit serviciile secrete pentru hărțuirea și chiar asasinarea dușmanilor politici, în țara sa și în străinătate, precum și rețele de criminalitate cibernetică din Rusia, pentru a ataca companiile americane și a fura informații financiare.

„Putin recurge la astfel de amenințări asimetrice pentru a-și atinge obiectivele de pe o poziție de slăbiciune a Rusiei, care are o economie falimentară, o armată subdimensionată și doar câțiva aliați pe scena mondială", a punctat Comisia de afaceri externe a Senatului SUA.

Țintele Moscovei

„În timp ce-și consolida puterea în Rusia, Putin a aprobat răspândirea influenței maligne a Rusiei în străinătate, țintind statele vulnerabile din vecinătatea Rusiei, țări occidentale consolidate, dar și instituții internaționale precum Uniunea Europeană (UE) și Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO)", punctează raportul citat.

În context, Moscova a finanțat ONG-uri și partide politice din străinătate, care au promovat agenda anti-UE și anti-NATO, a naționalizat grupări mafiote, care au spălat bani și au comis infracțiuni în străinătate, și-a folosit monopolul asupra surselor de energie pentru a răspândi corupția în aceste țări.

Modelul democratic de organizare a societății este considerat UN PERICOL PENTRU SECURITATEA NAȚIONALĂ a Rusiei

VLADIMIR PUTIN folosește puterea serviciilor secrete rusești pentru a destabiliza democrațiile occidentale.

Raportul senatorilor americani explică: „Kremlinul acționează agresiv cu precădere împotriva democrațiilor semi-consolidate, cu guverne de tranziție, situate la periferia Rusiei, care încearcă să se integreze în UE și NATO. Când Georgia și Ucraina s-au apropiat de aceste instituții, guvernul rus le-a atacat cibernetic, a folosit dezinformarea și forță militară brută împotriva lor. Când tentativa Kremlinului de a influența alegerile din Muntenegru a eșuat, serviciile de securitate rusești au organizat o lovitură de stat, eșuată și ea. În Serbia, țară care s-a aflat într-un conflict militar cu SUA și NATO, Kremlinul exploatează legăturile culturale și monopolul său asupra energiei, pentru a încetini sau deraia eforturile de integrare ale țării".

Chiar și țări membre UE și NATO, precum Ungaria și Bulgaria, se confruntă cu astfel de provocări, având în vedere că Rusia exercită o influență semnificativă în politică, afaceri și sectorul energetic. Din acest motiv, ele „rămân în mod semnificativ vulnerabile față de agenda coruptă a Kremlinului".

„În democrațiile consolidate din UE și NATO, guvernul rus încearcă să submineze sprijinul pentru adoptarea de sancțiuni împotriva Rusiei, se amestecă în alegeri, prin sprijinirea la vedere sau disimulată a unor partide politice sau prin răspândirea dezinformării; împrăștie discordie și confuzie prin accentuarea diviziunilor sociale și politice existente, tot cu ajutorul dezinformării sau apelând la ajutorul unor grupări cultivate ideologic", se mai arată în raport.

Contramăsuri

Multe dintre aceste țări au reușit, din fericire, să dezvolte instrumente eficace cu care să descurajeze comportamentul guvernului rus și să construiască reziliență socială.

➤ **Marea Britanie** și-a întărit securitatea cibemetică și procesul electoral.

➤ **Germania** a împiedicat intervenția Kremlinului în alegerile sale naționale, avertizând asupra consecințelor și parafând un acord între partidele politice să nu folosească boți și troli plătiți în campaniile electorale.

➤ **Spania** s-a aflat în fruntea operațiunilor de anihilare a grupărilor de crimă organizată rusești, care folosesc această țară drept o bază operațională, un veritabil nod pentru spălarea banilor și alte infracțiuni.

➤ **Franța** a promovat o cooperare puternică între guvern, politicieni și actori media pentru a limita ataurile cibernetice ale Kremlinului.

➤ **Statele nordice** au implementat adevărate campanii la nivelul întregii societăți împotriva influenței rusești, în care s-au implicat guvernul, societatea civilă, mass-media, sectorul privat, campanii ce au pus accent pe predarea gândirii critice și pe competențele mediatice.

➤ Publicul din **statele baltice** a fost bine informat despre activitățile rău-intenționate ale serviciilor secrete rusești, și-au întărit apărarea împotriva atacurilor cibernetice și a dezinformării, și-au diversificat sursele de energie, pentru a reduce dependența de Rusia.

➤ **NATO și UE** au lansat centre specializate în comunicații strategice și apărare cibernetică. Finlanda găzduiește Centrul comun UE - NATO pentru combaterea amenințărilor hibride.

Mai multe grupuri de reflecție independente și organizații neguvernamentale monitorizează regional campaniile de dezinformare, derulează campanii de fact-cheking și derulează, cu sprijinul guvernelor, programe regionale pentru consolidarea jurnalismului independent și creșterea nivelului de educație mediatică.

Prin diversificarea și integrarea surselor de energie și printr-o rezistență tot mai mare față de conducta Nord Stream 2, mai multe țări europene și-au redus dependența de sursele rusești de energie.

SUA nu au o strategie coerentă

Pe de altă parte, Senatul american constata, la începutul anului 2018, că „SUA nu dispune încă de o strategie coerentă, cuprinzătoare, și o abordare coordonată asupra influenței maligne a Kremlinului". Lucrurile nu s-au schimbat semnificativ nici în prezent.

„Deși guvernul SUA dispune, de ani de zile, de o rețea de birouri și programe de susținere a jurnalismului independent, de consolidare a securității cibernetice și de contracarare a dezinformării, lipsa leadershipului prezidențial în abordarea amenințării pe care o prezintă regimul Putin a împiedicat un răspuns puternic din partea SUA", a punctat raportul. N

ALEGERI PENTRU UE

Avantajul unui europarlamentar: sute de mii de euro

ÎN ANUL 2017, NORICA NICOLAI a declarat că a primit, de la Parlamentul European, 243.000 de euro. În cinci ani, încasează de la această instituție peste 1,2 milioane de euro.

Din banii pe 2017, peste 111.000 de euro au fost pentru transport, indemnizație „jurnalieră" (probabil că Nicolai a vrut să scrie, în declarația de avere, „zilnică") și deconturi medicale, 52.000 de euro sunt cheltuielile pentru cabinetele parlamentare, iar 79.957 euro, net, reprezintă indemnizația anuală, adică echivalentul salariului.

Declarația de avere a Noricăi Nicolai arată doar o parte din bugetele uriașe care ajung pe mâna unui europarlamentar, bugete care, adesea, sunt cheltuite netransparent. Sumele primite de la Parlamentul European diferă însă de la un ales la altul.

De exemplu, europarlamentarul Claudia Țapardel a beneficiat de diferite diurne și alte venituri – în afara salariului, fixat la 79.957 euro pe an – de „doar" 120.000 de euro, în 2017, cu aproximativ 40.000 de euro mai puțin decât Norica Nicolai.

Și în cazul Adinei Vălean (PNL), transportul, diurna și alocația pentru cheltuieli generale ajung la 120.000 de euro.

Europarlamentarul Maria Grapini nu declară, în declarația de avere, niciun fel de diurne sau deconturi de la Parlamentul European, limitându-se să precizeze valoarea indemnizației, de 79.957 euro. Nici Daciana Sârbu, soția lui Victor Ponta, sau Cristian Bușoi (PNL) nu oferă alte detalii financiare în afară de indemnizație.

Agenția Națională de Integritate nu pare să aibă un standard în legătură cu declarațiile de avere ale europarlamentarilor.

Newsweek România vă arată cum cheltuie contribuabilii europeni sume uriașe pentru o instituție cu un rol extrem de limitat.

Bugetele uriașe, cheltuite discreționar, explică în mare măsură bătălia dură care se duce pentru un loc în Parlamentul European.

Aparent, PE oferă, transparent, date privind cheltuielile financiare ale aleșilor, dar o investigație a unui grup de jurnaliști a arătat că există informații care sunt ascunse publicului, precum și numeroase surse de abuz.

Plasă de siguranță pentru șomeri

Salariul net al unui europarlamentar este de peste 6.650 de euro pe lună, adică 79.957 euro pe an. Pentru comparație, indemnizația unui comisar european este de 17.363 de euro pe lună, conform declarației de avere depusă de Corina Crețu în iunie 2017.

DE

MIRCEA MARIAN
mircea.marian@newsweek.ro

În plus, instituția cu sedii la Strasbourg și Bruxelles acordă o diurnă pentru fiecare zi petrecută într-una din aceste două localități de 320 de euro. Această sumă trebuie să acopere atât cazarea, cât și alte cheltuieli.

Europarlamentarilor li se decontează zborurile la clasa business sau transportul cu mașina, la un cost de 0,53 euro/ km. Pentru deplasările în afara spațiului Uniunii Europene se acordă 160 de euro pe zi, plus decontarea cazării.

Contribuabilii europeni mai plătesc maximum 4.513 euro pe lună pentru activități parlamentare: chirie pentru biroul parlamentar, telefon, abonamente sau organizarea de conferințe. Această sumă se înjumătățește dacă un europarlamentar lipsește la mai mult de jumătate din reuniunile legislativului UE.

În plus, Parlamentul European acoperă două treimi din cheltuielile medicale și acordă o indemnizație de tranziție (pe care presa britanică a supranumit-o „the golden parachute") tuturor celor care nu mai sunt aleși în această structură. Pentru fiecare an petrecut în legislativul UE se plătește către foștii aleși echivalentul unui salariu lunar.

Europarlamentarii beneficiază și de o pensie specială, care se plătește începând cu vârsta de 63 de ani. Pensia este de 3,5% din salariu pentru fiecare

CONTROVERSATE Claudia Țapardel (sus) este o prezență constantă în studiourile Antena 3. Daciana Sârbu (jos stânga) nu oferă prea multe detalii despre câștigurile de la Bruxelles. Maria Grapini s-a făcut de râs la votul în cazul Kovesi din comisia LIBE.

an de mandat, dar nu poate depăși 70% din total. Practic, pensia unui eurparlamentar, plătită din bugetul UE, este de circa 4.000 de euro pe lună.

Asistenții bine plătiți

În 2018, fiecare europarlamentar a primit 24.526 de euro pe lună pentru angajarea unor asistenți. Cel puțin un sfert din buget trebuie cheltuit cu asistenți acreditați, angajați ai Parlamentului European.

Europarlamentarii pot angaja asistenți local, dar aceste angajări sunt administrate astfel încât acestora să li se plătească toate taxele și asigurările sociale.

Plimbarea lunară a Parlamentului European îi costă pe contribuabilii din UE 109 milioane de euro anual

Un sfert din buget poate fi folosit pentru plata unor studii de la furnizorii aleși de către europarlamentari. Abia din 2009, Parlamentul European a decis să interzică angajarea rudelor. Chiar și așa, scandalurile legate de angajarea unor asistenți s-au ținut lanț, iar un europalamentar PSD din România și-a ales drept colaborator o persoană cu probleme penale.

Alte sume includ: câteva zeci de mii de euro acordați de grupurile politice membrilor săi pentru „proiecte politice". Sumele variază de la un grup politic la altul. În plus, fiecare europarlamentar poate aduce, anual, 110 de vizitatori la sediul legislativului european. Legislativul acoperă cheltuieli de transport, hotel în limita sumei de 60 de euro de persoană și diumă de 40 de euro pe zi.

Penalul de sub aripa lui Țapardel

În februarie 2019, *Newsweek România* a arătat că europarlamentarul PSD Claudia Țapardel - pe care presa a remarcat-o prin atitudinea foarte agresivă la adresa Laurei Codruța Kovesi - îl are ca asistent plătit din bani europeni pe George-Vadim Tiugea.

Acesta a fost pus sub acuzare de DNA în dosarul lui Adrian Severin. În 2012, DNA anunța că a început urmărirea penală împotriva lui Țiugea, precum și împotriva lui Anne Marie Jugănaru și Mihail Jugănaru pentru „complicitate la folosirea sau prezentarea de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, care are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Comunităților europene sau din bugetele administrate de acestea, cu consecințe deosebit de grave, în formă continuată".

În 2016, Adrian Severin a fost condamnat la patru ani de închisoare, într-un dosar conex. În acest caz, în 2015, DNA a anunțat extinderea urmăririi penale față de Anne Marie Jugănaru, pentru suspiciunea de spălare de bani. De atunci nu au mai existat informații publice despre acest caz.

Daciana Sârbu dirijează banii spre rude

În 2016, site-ul PressOne arăta că banii pe care europarlamentarul Daciana Sârbu îi primea de la Parlamentul European pentru plata asistenților săi din România sunt gestionați de Exfin 2000 SRL, firmă de contabilitate la care cumnata ei, sora lui Victor Ponta, era asociat și administrator.

Alți doi europarlamentari români foloseau serviciile aceleiași firme: Damian Drăghici (UNPR) și Claudia Țapardel de la PSD. Exfin 2000 SRL a fost înființată în 2000 de mama lui Victor Ponta, Cornelia Naum, care nu se numără însă printre asociați.

În 2016, unul dintre cei doi asociați și administratori ai firmei era Alexandra Herțanu - sora lui Victor Ponta, mai arată PressOne, care aprecia că acest contract s-ar înscrie „în sfera conflictului de interese".

Ghidul privind incompatibilitățile, elaborat de ANI, care la rândul său preia Recomandarea 10/2000 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei arată: „Conflictul de interese apare atunci când funcționarul public are un interes personal care influențează sau pare să influențeze îndeplinirea atribuțiilor sale oficiale cu imparțialitate și obiectivitate. Interesele private

Curtea Europeană de Justiție a respins solicitarea unor jurnaliști de a dezvălui modul în care aleșii de la Strasbourg cheltuie 4.416 euro pe lună pentru birourile parlamentare

ale funcționarului public pot include un beneficiu pentru sine sau pentru familia sa, pentru rudele sale apropiate, pentru prieteni, pentru persoane sau organizații cu care funcționarul public a avut relații politice sau de afaceri".

Circul deplasărilor la Strasbourg

Bugetul Parlamentului European a fost, în anul 2018, de 1,95 miliarde de euro. Pentru comparație, Senatul și Camera Deputaților din România au cheltuit, în 2018, împreună, circa 55 de milioane de euro.

La Parlamentul European, 22% din buget – circa 430 de milioane de euro – reprezintă cheltuielile aleșilor, inclusiv salarii, indemnizații de transport sau plata asistenților. Aproximativ 13% din buget se consumă pe chiria și securitatea clădirilor.

Una din cheltuielile cele mai controversate este generată de plimbarea Parlamentului, o săptămână pe lună, de la Bruxelles la Strasbourg. Cele mai multe activități ale acestui legislativ se desfășoară în capitala Belgiei, unde se află și sediul Comisiei Europene și lucrează comisarii europeni.

Însă la Strasbourg se află sediul oficial al Parlamentului European, iar Franța se opune oricărei schimbări. Pentru ca situația să fie și mai încâlcită, sediul oficial al staff-ului instituției se află în Luxemburg.

Plimbarea lunară a Parlamentului European îi costă pe contribuabilii europeni 109 milioane de euro, anual, potrivit unui studiu din 2014 al Curții de audit a Uniunii Europene. Conservatorii europeni estimează însă că, de fapt, aceste cheltuieli ajung la 150 de milioane de euro.

În Marea Britanie, tabăra pro-Brexit s-a folosit de această situație pentru a susține ieșirea din UE. *The Telegraph* a scris că fiecare deplasare de la Bruxelles la Strasbourg implică cinci TIR-uri, încărcate cu 2.500 de cutii de plastic.

În 2014, circa 200.000 de lire sterline se cheltuiau pentru două trenuri speciale, rezervate europarlamentarilor și staff-ului, care circulau pe ruta Bruxelles-Paris-Strasbourg și înapoi. Peste 2,5 milioane de lire sterline costa transportul translatorilor angajați pe termen limitat, strict pentru sesiunile speciale de la Strasbourg.

The Telegraph susține că emisiile de bioxid de carbon generate de aceste deplasări ajung la 10.200 de tone CO_2/ an, adică echivalentul a 12.000 de mașini care fac înconjorul lumii. N

Curtea Europeană nu vrea transparență

În 2018, Curtea Europeană de Justiție a respins solicitarea unui grup de jurnaliști care doreau să oblige Parlamentul European să publice o serie de detalii privind modul în care aleșii de la Strasbourg cheltuie suma de 4.416 euro (acum actualizată la 4.513 euro) alocată lunar pentru birourile parlamentare.

Chiar dacă suma nu este cheltuită integral, ea nu trebuie returnată. Curtea a decis că, dacă aceste cheltuieli ar fi publice, ar fi încălcată viața privată a europarlamentarilor. Consorțiul de jurnaliști a ajuns în fața instanței europene după ce Parlamentul European a refuzat să-i pună la dispoziție date privind birourile europarlamentarilor.

Ancheta consorțiului a descoperit 249 de birouri-fantomă, unde, de fapt, nu se afla nici un sediu al vreunui europarlamentar sau aceștia refuzau să precizeze adresa exactă. Doar 133 din 748 de europarlamentari au transmis informații, către consorțiul de jurnaliști, legate de chiriile pentru birourile lor.

Investigația a descoperit 41 de cazuri în care chiria era plătită direct către partidul-mamă al europarlamentarului. În 249 de cazuri, europarlamentarii au spus că nu au birou, n-au vrut să le dezvăluie adresa sau nu a putut fi identificat acel birou. Parlamentul European nu auditează modul în care sunt cheltuiți cei 4416 euro/ lună pentru birou și nu cere acte justificative.

CIFRE

- **6.650 de euro** pe lună este salariul net al unui europarlamentar
- **17.363 de euro** pe lună este indemnizația unui comisar european
- **320 de euro** este diurna pentru fiecare zi petrecută la sediile PE de la Strasbourg și Bruxelles
- **4.513 euro** pe lună sunt alocați pentru activități parlamentare: chirie pentru biroul parlamentar, telefon, abonamente sau organizarea de conferințe.
- **24.526 de euro** pe lună au primit europarlamentarii, în 2018, pentru angajarea unor asistenți.

AUR

Vâlcov, lege pentru „lingourile" de la Roșia Montană

Companiile miniere primesc de la consilierul premierului Dăncilă o lege foarte favorabilă lor.

DE

PETRU ZOLTAN
petru.zoltan@newsweek.ro

MINISTERUL ECONOMIEI, CONDUS de Nicolae Bădălău, a promovat noua lege a minelor prin care statul urmează să acorde o serie de privilegii companiilor din industria minieră. Cea mai controversată modificare prevede exproprierea proprietarilor pentru realizarea proiectelor miniere de „interes public național", chiar dacă prevederea încalcă Constituția României. Printre beneficiarii acestei legi regăsim companii miniere ca Roșia Montană Gold Corporation sau Deva Gold.

Proiectul de lege a fost generat sub coordonarea directă a lui Darius Vâlcov. La această lege și-a adus din plin contribuția Bogdan Găbudeanu, atât în calitate de angajat al corporației Deva Gold, cât și din funcția de consilier la Secretariatul General al Guvernului.

Expropriere în interes privat

Proiectul pentru noua lege a minelor a fost pus în dezbatere publică de Ministerul Economiei la finalul lunii februarie, după ce a fost produs sub coordonarea Secretariatului General al Guvernului (SGG).

Mai multe organizații nonguvernamentale au contestat proiectul legislativ, motivând că apără și promovează interesele corporațiilor din industria minieră. Directorul Mining Watch România, Roxana Pencea Brădățan, consideră că noua lege avantajează proiectele miniere de la Roșia Montană, Certej și Rovina.

Conform proiectului legislativ, Guvernul va putea declara prin hotărâre că orice resursă minerală poate fi de interes public național. În acest caz, legislația prevede proceduri accelerate și simplificate de expropriere a terenurilor necesare, fără a fi nevoie de acordul proprietarilor. Practic, proprietarii de case și terenuri pot fi expropiați în regim de urgență în beneficiul companiilor miniere.

Prevederi neconstituționale

„În aceste cazuri, prin noua lege, s-ar putea ajunge la exproprieri chiar dacă sunt proiecte private, ce nu servesc unei utilități publice și care ar restrânge în mod dramatic dreptul garantat constituțional la proprietatea privată", a spus Roxana Pencea Brădățan. Ea a explicat că exproprierea, conform legislației românești aplicabile (cum, de altfel, CEDO a statuat în numeroase cauze), se poate realiza doar de către stat. Prin urmare, în cazul unor proiecte private, ca cele menționate, legea ar încălca prevederile constituționale, nedistingând între proiectele miniere cu capital integral de stat și proiectele miniere private.

Proiecte miniere private, considerate de interes public, pot duce la deposedarea de terenuri a unor proprietari

Defrișări prin derogare

Noul proiect legislativ conține și o serie de derogări de la Codul Silvic. Astel, la articolul 33 se prevede că, „prin derogare de la dispozițiile art. 28 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, terenurile forestiere deținute de către forme asociative pot fi înstrăinate către titularul contractului de concesiune minieră/dare în administrare, exclusiv în scopul executării activităților miniere".

Acest articol de lege pare scris cu dedicație pentru compania minieră Deva Gold, deținătoarea proiectului minier de la Certej. Acolo, compania trebuie să taie 165 de hectare de pădure pentru a face loc iazurilor de decantare cu cianuri, dar pădurile sunt revendicate de localnici.

Găbudeanu, de la ANRM, la Deva Gold

Agenția Națională pentru Resurse Minerale (ANRM), instituție aflată în subordinea Guvernului, a avut un rol important în realizarea proiectului de lege, când a trimis un draft tuturor actorilor din domeniu. Se întâmpla în 2016. În acel an, Bogdan Găbudeanu, fost președinte al ANRM în perioada 2006-2009, era angajat al companiei miniere Deva Gold, care are licență de exploatare a aurului de la Certej. La

TRIO LEGISLATIV Bogdan Găbudeanu (sus), Toni Greblă și Darius Vâlcov au generat o lege a minelor care este pe placul companiilor din domeniu

conducerea companiei se află pesedistul Nicolae Stanca. Acționarul majoritar al Deva Gold este grupul canadian El Dorado Gold, care deține proiecte miniere în mai multe state.

Dar, în timp ce își lua salariul de la Deva Gold, Găbudeanu a lucrat și la noua lege a minelor. În acest caz, conflictul de interese este evident. Cu toate acestea, Găbudeanu a spus că a lucrat la proiectul legislativ la invitația Guvernului. „Am fost invitat. În 2016, eram angajat la Deva Gold. Nu am lucrat în calitate de consilier la Deva Gold, ci în calitate de fost președinte al ANRM. Eu zic că nu cred că intram în conflict de interese", a declarat Găbudeanu pentru *Newsweek România*.

Și, de la Deva Gold, la Guvern

Pentru ca acest conflict de interese să fie și mai evident, Găbudeanu a fost angajat prin detașare de la Deva Gold, la Secretariatul General al Guvernului. Practic, după ce i se termină detașarea la SGG, acesta revine pe funcția de consilier al lui Stanca, la Deva Gold. La solicitarea *Newsweek România*, Biroul de Presă al Guvernului a transmis că „domnul consilier Găbudeanu este angajatul Secretariatului General al Guvernului din luna decembrie 2017, el fiind detașat de la S.C. Deva Gold S.A., iar raporturile de muncă cu S.C. Deva Gold S.A. sunt suspendate. Domnul Găbudeanu a fost angajat la societatea S.C. Deva Gold S.A. din anul 2015".

Ludovic Orban: „Este atipic!"

De ce a fost detașat Găbudeanu de la Deva Gold la SGG? Pentru a se ocupa, culmea, tot de legea minelor, proces legislativ controlat la nivel guvernamental de Darius Vâlcov. În tot acest timp, Liviu Dragnea, liderul PSD (și premier din umbră, așa cum s-a autointitulat), luptă – chipurile - cu corporațiile, dar omul său din Guvern, Darius Vâlcov, a scos o lege a minelor pe placul marilor companii private din industria minieră.

Președintele PNL Ludovic Orban nu își explică cum un angajat de la o companie privată poate fi detașat la SGG. „Cum să fie detașat de la o companie privată la SGG? Nu înțeleg de ce un angajat al SGG este implicat în elaborarea unui proiect de lege. Este atipic. SGG are rolul de curea de transmisie între Guvern și instituțiile administrației publice. Repet! Este atipic!".

Greblă: „Sigur că trebuie să favorizeze corporațiile"

Secretarul general al Guvernului, Toni Greblă, a declarat pentru *Newsweek România* că la proiectul de lege a lucrat Comisia de Strategie și Prognoză, împreună cu reprezentanii Ministerului Economiei. Întrebat cum își explică că la proiectul legislativ a lucrat Bogdan Găbudeanu, detașat de la o companie minieră la SGG, Toni Greblă a declarat: „Nu cunosc aceste detalii. Nu știu în ce calitate și ce contribuție a avut angajatul despre care spuneți dumneavoastră".

Secretarul general al Guvernului, însă, nu are nicio problemă legată de faptul că legislația avantajează direct companiile private. Ba dimpotrivă. „Sigur că trebuie să favorizeze corporațiile și întreprinderile din industria minieră. Pe cine ați vrea să favorizeze? Întotdeauna se expropriază pentru cauze de utilitate publică. Nu știu amănunte, dar exproprierea este prevăzută de lege. Domnul Găbudeanu nu este consilierul meu", a mai spus Toni Greblă.

În noua sa carte, **Bluff City/ Orașul cacealmalelor**, Preston Lauterbach ne spune povestea unui fotograf de culoare apreciat de critici, evidențiind noi dovezi privind evenimentele care au dus la moartea lui Martin Luther King Jr.

VIAȚA SECRETĂ *a lui* ERNEST WITHERS

COMPORTAMENT TURBULENT Martin Luther King Jr. la marșul lucrătorilor din salubritate din Memphis, pe 28 martie 1968. Withers l-a imortalizat pe evident tulburatul King în fruntea mulțimii care se întindea trei străzi în spatele lui. Pacifistul de cursă lungă era tulburat de protestatarii turbulenți. „Niciodată", scrie Lauterbach, „niciunul dintre marșurile lui nu devenise violent din interior". Pe pagina alăturată: Withers în fața studioului său de pe Strada Beale, circa 1956

RITMURILE MEMPHIS-ULUI
Withers avea 34 de ani și lucrase timp de un deceniu ca fotograf profesionist când i-a făcut această fotografie lui Presley alături de cântărețul Brook Benton, în Memphis, în 1957. Asemenea altor jurnaliști de culoare, Withers era determinat să prezinte un portret real al vieții populației de culoare, ca, de exemplu, scena muzicală bogată de pe Strada Beale, unde își petrecea Presley vremea. „În ochii presei afro-americane", scrie Lauterbach, „mass media albă disemina stereotipuri umilitoare ale populației de culoare, le diminua realizările și punea accentul pe imoralitate". Pe pagina alăturată: Garda Națională pe Strada Beale, după revolta de pe 28 martie 1968.

Ernest Withers a fost, pe vremea când puțini afro-americani erau, fotograf profesionist. Inventiv și descurcăreț, se mișca cu ușurință prin Sudul violent segregat și surprindea cu perspicacitate istoria în curs de scriere, într-un moment de fierberi istorice, în anii 1950 și '60. Lucrările sale, tratând subiecte precum mișcarea pentru drepturi civile, au fost publicate în ziare pe întreg teritoriul țării.

Născut în Memphis, Tennessee, era acolo când a apărut Elvis Presley și l-a imortalizat vizitându-i pe cântăreții de culoare din cluburile de pe Strada Beale, cântăreți care i-au inspirat muzica (și mișcările șoldurilor). Este de asemenea autorul unor imagini puternice din timpul procesului pentru crimă al Emmett Till, în 1955; ale desegregării Liceului Central din Little Rock, Arkansas, în 1957; și ale ascensiunii mișcării Black Power. Una dintre cele mai cunoscute fotografii ale sale îl imortalizează pe Martin Luther King Jr. călătorind într-un autobuz recent integrat din punct de vedere rasial, în Montgomery, Alabama, după finalizarea boicotului, în 1956.

Withers a sprijinit justiția socială, însă moștenirea sa este împletită în țițele unei colaborări secrete cu FBI-ul. Asemenea multora din generația sa, era un patriot; a fost soldat în armată în timpul celui de-al Doilea Război Mondial și a fost deranjat de mișcarea anti-război din anii 1960. Era un om al vremurilor sale și își manifesta neîncrederea în privința comuniștilor, pe care directorul FBI-ului, J. Edgar Hoover, îi considera a fi la originea mișcării pentru drepturi civile a lui King și a liderilor Black Power asemenea lui Eldridge Cleaver. Astfel de sentimente, sugerează Preston Lauterbach în noul său volum *Bluff City: The Secret Life of Photographer Ernest Withers* / *Orașul cacealmalelor: Viața secretă a fotografului Ernest Withers* (W.W. Norton & Co., 15 ianuarie), au stat la baza deciziei fotografului afro-american de a deveni un foarte bine plătit informator împotriva activiștilor de culoare.

Agenții din Memphis ai lui Hoover aveau sarcina de a-i monitoriza pe liderii locali ai mișcării pentru drepturi civile, inclusiv pe reverendul James Lawson, cofondator al Comitetului Marșului pentru Egalitate (COME), care se angajase la insubordonare civilă, și pe John B. Smith de la Invaders, o ramură a organizației Black Power, care se declarase public împotriva filosofiei lui King de nonviolență. Grație interesului manifestat în mișcare, Withers părea de încredere și era invitat la întâlnirile pe plan local. Studioul său foto de pe Strada Beale erau un loc neoficial de întâlnire al celor din Invaders. Îi furniza informațiile pe care le afla contactului său din FBI, William Lawrence.

Însă viața sa dublă a ajuns într-un moment de criză în timpul grevei lucrătorilor din salubritate din Memphis, grevă care a fost declanșată de moartea accidentală a doi lucrători, în februarie 1968. Sute de persoane au intrat în grevă. A fost planificat un marș pentru 22 martie, apoi replanificat, din cauza unei furtuni puternice, pentru 28 martie. Lawson era președintele comitetului grevei și l-a invitat pe King să vorbească la marș.

După cum scrie Lauterbach, autoritățile din Memphis nu erau pregătite pentru un marș în masă; cel mai mare până la momentul acela ajunsese la doar câteva sute de participanți. Noul marș s-ar fi comparat cu campania Selma-Montgomery, din 1965, din Alabama.

În noaptea de 27 martie, King era în New York, acasă la cântărețul și activistul Harry Belafonte. King, primul președinte al Conferinței Liderilor Creștini din Sud (SCLC), înființată în 1957 pentru a pune capăt segregării, își promovase neobosit Campania celor Săraci – cu mutarea accentului de pe nedreptățile sociale la cele economice – și plănuia un marș în Washington. (Prima fază a campaniei era ridicarea unei mahalale, care urma să fie cunoscută sub denumirea Orașul Renașterii, în parcul National Mall, idee care îl alarma pe Hoover.) King era extenuat, însă el și Belafonte au discutat până târziu în noapte. În zorii zilei, s-au îmbarcat într-un avion către Memphis.

King a ajuns cu jumătate de oră întârziere, la 10:30 a.m. Când a ieșit din mașină, mulțimea a devenit isterică de entuziasm. Când a început marșul, scrie Lauterbach, „King și-ar fi putut ridica ambele picioare de pe sol și ar fi fost purtat prin aer de avântul celor din spatele lui".

Multe dintre miile de protestatari aveau pancarte cu „Sunt om". Withers sugerase pancartele și împărțise lemnul pentru fabricarea lor, iar aceste pancarte aveau să apară în prim-planul fotografiilor pe care le-a făcut în acea zi.

Aparatul său Rolleiflex îl imortalizase de asemenea și pe vizibil tulburatul King, conducând mulțimea, cu brațul petrecut peste cel al reverendului Ralph Abernathy, mâna sa dreaptă de peste un deceniu. Trecuseră 12 ani de când fotograful îl imortalizase pe King în autobuzul din Montgomery, cu Abernathy alături. „În ziua aceea, în 1956, King avea 27 de ani", scrie Lauterbach. „Acum, se apropia de 40. Arăta de 50".

Suporteri liceeni ai lui Smith, unii dintre ei înarmați cu leviere și cocktailuri Molotov, au început să folosească pancartele „Sunt om" pe post de arme. În curând, au izbucnit conflicte între acei protestatari și cei 300 de polițiști ai departamentului de poliție al orașului. Demonstrația s-a transformat rapid într-o revoltă. „King se mai aflase și înainte în mijlocul violenței extreme, rezistând unui atac al poliției în Selma, unui atac rasist al mulțimii în [suburbia din Chicago] Cicero și unei explozii cu bombă în orașul său natal Montgomery", spune Lauterbach. „Însă niciodată unul din marșurile sale nu se transformase în violență din interior".

După mai puțin de jumătate de oră, King a fost urcat într-o mașină. Lawson a declarat ulterior că îl implorase pe King să plece, însă acesta refuzase, până în momentul în care a fost practic urcat cu forța în mașină. Cu toate acestea, autoritățile locale aveau să declare că King abandonase marșul, temându-se pentru siguranța lui, fără să încerce să oprească violențele sau distrugerea proprietății. „Adjunctul poliției", scrie Lauterbach, „îl va cita pe King ca spunând «Trebuie să plec de aici». Citatul va deveni parte importantă a unei campanii de denigrare lansată de FBI". În final, poliția avea să bată și să gazeze protestatarii, arestând 300 și împușcând patru presupuși hoți. De-a lungul Străzii Beale, „cioburile ferestrelor sparte ale magazinelor și pancartele rupte au înfundat rigolele".

Următorul extras din *Bluff City: The Secret Life of Photographer Ernest Withers/ Orașul cacealmalelor*: Viața secretă a fotografului Ernest Withers, de Preston Lauterbach, începe după marș. Retipărit cu permisiunea editorului. Toate drepturile rezervate.

Martin Luther King Jr. era descurajat. După ce a părăsit scena revoltei, el și grupul său s-au cazat la Holiday Inn Rivermont, un hotel înalt cu vedere la Mississippi, cam la doi kilometri și jumătate de unde începuse marșul. Au închiriat un apartament la etajul opt. King s-a băgat în pat cu hainele pe el și a tras cuvertura.

În timp ce a sudat mai multe țigări Salem, i-a spus lui Abernathy: „Poate că trebuie totuși să admitem că a venit ziua violenței. Poate că trebuie să renunțăm și să lăsăm violența să-și urmeze cursul".

Abernathy nu îl văzuse niciodată pe King așa, și nici nu îl auzise vorbind astfel. Deprimat, King se gândea să renunțe la Campania celor Săraci.

Pentru a-i ridica moralul lui King, un alt apropiat aranjase o convorbire cu un prieten important. Stanley Levison i-a telefonat lui King din casa sa din New York. Consilier și însărcinat cu strângerea de fonduri pentru SCLC, Levison îi fusese prieten credincios ani buni. Fost afiliat al Partidului Comunist SUA, Levinson fusese justificarea lui Hoover de a-l investiga pe King, ca posibilă influență „roșie" asupra mișcării pentru drepturi civile.

Biroul îi asculta telefonul lui Levison și a auzit conversația lui cu King, care se afla în Memphis.

Agenții l-au auzit pe King spunându-i lui Levison că o ramură locală a grupării Black Power, numită the Invaders, stârnise revolta.

În confuzia zilei de 28 martie 1968, e ușor să pierzi din vedere aspectul cheie: posibilitatea ca FBI-ul să fi sabotat marșul. Revolta a avut loc în cursul unei luni în care îngrijorarea federală privind Campania celor Săraci sporea și la două zile după ce FBI-ul propusese denigrarea lui King pentru a restrânge sprijinul în rândul potențialilor suporteri. Dacă biroul încurajase într-adevăr revolta, avea nevoie să dea vina pe altcineva. Crearea unei falii între King și gruparea Black Power corespundea obiectivului biroului de a preveni ascensiunea unui mesia de culoare care ar fi putut electriza și unifica mișcarea naționalistă a celor de culoare, dând startul unei adevărate revoluții. Conduita lui Lawrence, cel care se ocupa de multă vreme de Withers, în documentarea revoltei furnizează dovezi de trădare.

În timp ce King fuma în pat, Withers s-a întâlnit cu Lawrence. A doua zi, Lawrence a finalizat un document detaliat despre revoltă, pe care poliția din Memphis i l-a trimis lui Hoover.

Lawrence avusese trei surse de informații referitoare la demonstrație: Withers, jurnalista Kay Pittman Black de la publicația *Memphis Press-Scimitar* și o terță parte ale cărei observații se potriveau îndeaproape cu cele ale unui polițist sub acoperire din Memphis pe nume Marrell McCollough, care se infiltrase printre Invaders. Discutând despre factorii care au condus la violență, Lawrence a scris că grupul de sprijin al grevei al lui Lawson, COME, înarmase involuntar pe toată lumea care participase la marș.

> CREAREA unei falii ÎNTRE KING ȘI GRUPAREA BLACK POWER corespundea OBIECTIVULUI FBI de a PREVENI APARIȚIA UNUI MESIA DE CULOARE.

Grupul COME distribuise sute de pancarte din carton, dispuse pe un suport din lemn de pin lung de 1,2 de metri. Înainte de marș, era clar pentru toate aceste trei surse că mulți dintre tineri plănuiau să folosească pancartele ca bâte și bețe, deoarece desprinzând cartoanele, rămâneau doar cu lemnul de 1,2 metri, pe care mulți dintre ei îl agitau în manieră amenințătoare.

Lawrence făcea referire la posterele „Sunt om". Descriind cum au devenit pancartele arme, „sursa unu" a lui Lawrence din document – Withers – a făcut cele mai personalizate acuzații împotriva unui lider Invaders, ca fiind cel care a provocat revolta. „Sursa unu a arătat că, înainte de începerea marșului din 28 martie 1968, John [B.] Smith și unii dintre asociații săi incitau, după părerea sa, la violență, distribuind fără discriminare lemnele de pin de 1,2 metri unor adolescenți din zonă. John Smith a fost auzit de sursa unu spunându-i unuia dintre acești tineri, a căror identitate nu se cunoaște, să nu îi fie teamă să folosească bățul. Nu a detaliat la ce făcea referire".

Ulterior, în documentul său, Lawrence a scris că Withers „a punctat că, așa cum am menționat,... acești indivizi [cei din Invaders] au avut extrem de mult de-a face, din declarațiile lor anterioare și din acțiuni... cu incitarea unora dintre cei mai ignoranți și lacomi tineri participanți la marș". Prin „declarații anterioare și acțiuni", Withers se referea la cocktailurile Molotov pe care cei din Invader le distribuiseră cu trei săptămâni înainte de marș.

Explicația lui Lawrence – și a FBI-ului – pentru originea revoltei era că cei din COME distribuiseră bețele pentru pancarte, cei din Invaders îi instruiseră pe tineri să le folosească pe post de arme și, astfel, un marș nonviolent se transformase într-o revoltă.

Însă există probleme cu acest enunț. În primul rând, liderul celor din Invaders, Smith, a negat că a distribuit pancarte tinerilor la marș sau că i-ar fi încurajat să le folosească pe post de arme. Este de așteptat o astfel de negare, însă declarația lui Smith a fost întărită de McCollough, ofițerul de poliție care se infiltrase în Invaders. În 1978, McCullough a depus mărturie în fața Comisiei Speciale pentru Asasinate a Camerei Reprezentanților (HSCA), care desfășura o anchetă referitoare la asasinarea lui King. McCollough a confirmat declarația lui Smith.

Un alt aspect în favoarea lui Smith a fost relevat în cadrul anchetei HSCA. Comisia a desfășurat o anchetă amănunțită în privința revoltei, folosindu-se de puterea sa de a solicita documente ale FBI și de a obține accesul la surse confidențiale. Comisia a studiat documentul de pe 29 martie redactat de Lawrence și trimis la sediu și acuzațiile sursei sale cum că Smith a distribuit suporturile pentru pancarte și le-a spus oamenilor să nu le fie teamă să le folosească. HSCA a solicitat mărturia acelei surse confidențiale și a descoperit discrepanțe între declarația informatorului și declarațiile din memoriul lui Lawrence, concluzionând că „Informatorul a negat cum că ar fi furnizat anumite informații care i-au fost atribuite și menționate în dosarul său de informator".

Când Lawrence însuși a depus mărturie în fața comisiei, a spus că sursele sale de informații în privința revoltei și ale grupării Invaders erau corecte. Ulterior, Lawrence i-a spus lui Withers că HSCA-ul „m-a întrebat dacă informațiile atribuite lui [Withers] – din memoriul meu [din 29 martie] chiar fuseseră furnizate de el – și a trebuit să răspund că da".

Lawrence a recunoscut că nu îi putea spune lui Withers ce să declare în cadrul audierii HSCA, dar l-a avertizat că „negarea

ÎNCOTRO VOM MERGE? Withers l-a surprins pe King odihnindu-se în motelul de pe Strada Lorraine din Memphis în 1966, după Marşul Împotriva Fricii. Doi ani mai târziu, King va fi asasinat în balconul motelului

MARTOR MUT
„Withers a dat lovitura în jurnalism în momentul în care fotografia a devenit cea mai puternică nouă armă în revolta împotriva rasismului", scrie Lauterbach. Momentul acela a fost reprezentat de uciderea lui Emmett Till și de procesul din Mississippi al celor acuzați de asasinarea lui (în plan îndepărtat, în dreapta), eveniment fotografiat de Withers. A imortalizat-o și pe Melba Pattillo Beals (stânga), pe unul dintre Little Rock Nine, în 1957, și membrii ai grupării Invaders, o ramură a Black Power, acuzați de FBI că au instigat la violență în timpul marșului de pe 28 martie 1968.

„POATE CHIAR TREBUIE să acceptăm FAPTUL CĂ A VENIT ZIUA

faptului că mi-a furnizat informațiile pe care i le-am atribuit... ar crea o situație care ar indica că el sau eu am comis sperjur, adică că eu am spus un lucru și al a spus altceva".

HSCA-ul nu a formulat niciun fel de acuzație de sperjur, dar a concluzionat că „discrepanța a pus sub semnul întrebării dovezile furnizate de Birou și informator și a lăsat comisia cu o anumită măsură de nesiguranță în privința nivelului implicării FBI-ului în cadrul Invaders".

După cum a spus Lawrence, cineva a comis sperjur cu privire la implicarea Invaders în revoltă. Toate dovezile indică faptul că Lawrence a fost cel care a fabricat povestea despre Smith care a incitat la violență și a atribuit în mod eronat această versiunea a evenimentelor informatorului său „sursa unu", Withers.

În lunile care au urmat revoltei din 1968, Lawrence va repeta povestea cu Smith, împodobind-o și mai mult. Într-un raport detaliat datat 6 mai 1968, a transformat declarația despre suporții de pancarte la un citat direct: „[Withers]... și-a amintit că l-a auzit pe John B. Smith spunându-i unuia dintre tineri «Să nu vă fie teamă să folosiți bețele astea dacă sunteți nevoiți»"

Poate că unul dintre cele mai ciudate lucruri este că Lawrence nu a investigat subiectul mai departe, lucru care indică faptul că acest caz construit de el împotriva lui Smith nu stătea în picioare. FBI-ul nu l-a arestat sau acuzat niciodată pe Smith de infracțiuni asociate revoltei, în ciuda dovezilor din dosarele în care a fost pomenit. Dovezile arată că FBI-ul s-a folosit în mod fals de Withers drept sursă de informații eronate – o revelație, dacă nu cumva chiar una care clarifică rolul biroului, sau al lui Withers, în stricarea ultimului marș al lui King.

În timp ce Lawrence i-a atribuit în mod incorect lui Smith responsabilitatea incitării la violență în cadrul memoriului său de pe 29 martie, nu a putut face lumină în ceea ce privește legătura propriului informator cu suporții din lemn folosiți la fabricarea pancartelor utilizate ca arme în acea zi.

Într-un raport din 6 mai 1968, Lawrence scrie că „[Withers] a punctat faptul că grupul COME a organizat marșul și că el a făcut o greșeală mare distribuind câteva sute de pancarte din carton gata fabricate, atașate unor pari din lemn de pin". Distribuirea parilor pare a fi aici „o greșeală mare" din partea grupului COME, potrivit lui Withers, persoana care a adus lemnul la marș.

Lawrence a folosit din nou povestea suporților din lemn, ulterior, în raport. A scris: „În noaptea zilei de 28 martie 1968, [Withers] a zis că cel mai important factor care a contribuit la violență a fost,

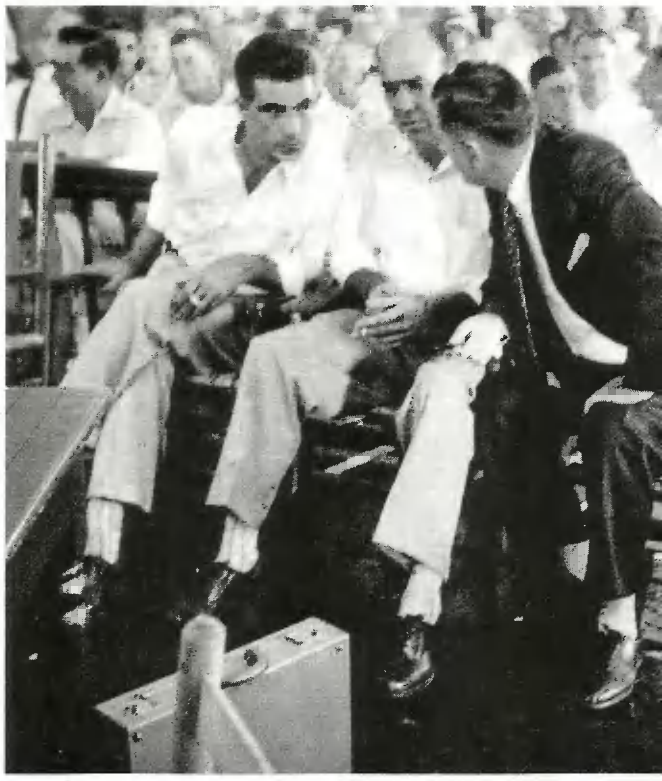

VIOLENȚEI", a spus King. „POATE CĂ TREBUIE SĂ RENUNȚĂM".

după părerea sa, faptul că cei din COME au furnizat participanților, pentru prima dată în istoria numeroaselor lor marșuri, pancarte din lemn. Anterior, folosiseră doar pancarte din carton care nu puteau deveni arme letale. A punctat faptul că distribuirea a câteva sute de pari din lemn dur de pin a fost echivalentul furnizării unui număr egal de bâte de baseball care puteau fi folosite cu ușurință la spargerea geamurilor și care puteau fi folosite ca arme de participanții la marș".

Din nou, pare ciudat că persoana care a supervizat distribuirea suporților din lemn în timpul marșului – Withers – poate afirma cu atât de mare ușurință că ceea ce a făcut „a fost echivalentul distribuirii unui număr egal de bâte de baseball".

Lawrence nu a menționat în niciunul dintre cazuri rolul lui Withers în aducerea în discuție a suporților din lemn, deși pare să fi fost conștient de acest lucru. Într-un memoriu adresat poliției din Memphis și datat 2 aprilie 1968, Lawrence a furnizat detalii ulterioare privind originea lemnelor. „[Pronume necunoscut] Harvey, fratele lui Fred Harvey, profesor la Liceul Jeter, a închiriat mai devreme în cursul acestei săptămâni o drujbă Skil care a fost dusă la Biroul pentru Salariul Minim al Bisericii AME de lângă Templul Clayborn, unde J.C. Brown a tăiat lemnul de pin în pari de 1,2 metri pentru pancarte".

Mare parte din memoriu fusese cenzurat. Dar aceste nume - Harvey și Brown – se potriveau cu ceea ce Withers îi spusese unui sociolog german în 1982: „Dacă este cineva... responsabil pentru revolta aceea, la fel de bine aș putea fi și eu... deoarece eu și Harvey și J.C. Brown ne-am dus să închiriem drujba ca să tăiem parii care au fost folosiți la revoltă. Cu siguranță nu era un plan pe care îl puneam în practică".

De asemenea, pe 2 aprilie, Hoover s-ar putea să fi aprobat folosirea fondurilor FBI într-un scop necunoscut. Pe un telex de la el către biroul din Memphis în ziua aceea se poate citi parțial (mare parte din document este cenzurat): „În eventualitatea în care este necesar pentru [nume cenzurat] pentru cheltuieli făcute, se acordă autoritatea să i se plătească 75 de dolari. Dacă plata este efectuată, obțineți dovada scrisă a acestor cheltuieli". Apare semnătura lui Lawrence care atestă primirea memoriului lui Hoover.

Poate că memoriul FBI către poliția din Memphis care descrie procesul de fabricare a pancartelor și telexul cu autorizația de plată a lui Hoover conțin de asemenea informații care leagă FBI-ul de suporții din lemn de pin. Dar, până nu putem consulta variantele necenzurate ale ambelor acestor documente, nu vom ști niciodată. N

„DACĂ este CINEVA RESPONSABIL DE REVOLTA aceea, LA FEL CA ORICINE ALTCINEVA şi EU AŞ PUTEA FI RESPONSABIL", a spus WITHERS în 1982.

SEMNUL VREMURILOR
„Sunt om", mesajul marşului lucrătorilor din salubritate de pe 28 martie. Agitatorii din mulțime vor folosi lemnul pancartelor pe post de arme.

LAUTERBACH MENȚIONEAZĂ CĂ NU E CLAR DACĂ PANCARTELE PE care le-a sugerat Withers erau menite a spori puterea mesajului din punct de vedere vizual sau dacă, cum a sugerat FBI-ul, erau menite a încuraja violența în rândul protestatarilor. Indiferent care a fost intenția, acțiunea lui Withers a alterat în mod tragic cursul mișcării pentru drepturi civile. King a simțit că violența este o pată aruncată asupra conducerii sale. O săptămână mai târziu, pe 3 aprilie, se va întoarce la Memphis pentru a-și reitera apelul la nonviolență. Este momentul triumfantului său discurs „În vârful muntelui" („Am văzut tărâmul făgăduinței..."), care a făcut răspicat referire la mortalitatea sa.

Seara următoare, pe 4 aprilie, King a fost împușcat la balconul Motelului Lorraine de James Earl Ray. „Dacă ferestrele de pe Strada Beale nu ar fi fost sparte", scrie Lauterbach, „King nu ar fi avut niciun motiv să se întoarcă".

Preoții din Memphis, albi și negri, i-au solicitat primarului să cedeze cererilor sindicatului. Nu va fi de acord. A fost nevoie de președintele Lyndon Johnson să îi forțeze mâna. O soluție a fost negociată pe 16 aprilie, punând capăt grevei. Lucrătorii au primit o sporire de salariu de 15 cenți pe oră. Campania celor Săraci inițiată de King a mers mai departe. Orașul Renașterii, primul pas, a fost ridicat în parcul National Mall (cu o populație de 3.000 de locuitori), și a culminat cu Marșul Zilei Solidarității pentru Slujbe, Pace și Libertate pe de 19 iunie 1968.

UN COPIL AL VREMURILOR

Unii sunt de părere că, lucrând cu FBI-ul, Withers și-a trădat semenii. Însă accesul neegalat de nimeni la viața mișcării pentru drepturi civile a furnizat imagini de neșters care au catalizat sprijinul acordat lui King și celorlalți lideri. Darul lui Withers de a imortaliza momente intime și emoționale a fost extrem de important.

— WITHERS „reprezintă PERSONIFICAREA eroului viciat. CRED CĂ AR TREBUI să îl acceptăm CU TOT CE A FOST" —

Abia în 2010, la trei ani după moartea lui Withers, serviciile sale în slujba FBI-ului au fost dezvăluite într-o serie de articole semnate Marc Perrusquia în publicația *The Commercial Appeal*, un ziar din Memphis care a dat în judecată FBI-ul pentru a da publicității dosarul de informator al lui Withers, pe care Lauterbach l-a folosit pentru documentarea volumului său *Bluff City/ Orașul cacealmalelor*. În ciuda dovezilor incriminatorii, Lauterbach scrie că, chiar și pe parcursul anilor când Withers a fost informator, „curajul și dedicația sa în timpul celor mai periculoase din punct de vedere fizic și emoțional perioade din viața lui rămâne dincolo de orice reproș".

Legătura lui Withers cu FBI-ul a luat sfârșit în anii 1970. Deceniile de compensații i-au permis fotografului să își trimită cei opt copii la colegiu. În anii 1980, munca sa devenise renumită, expusă peste tot pe teritoriul țării. Și-a petrecut ultimele două decenii de viață, până la moartea sa în 2007, publicând cărți și participând ca invitat la diferite conferințe.

Muzeul și Galeria Colecției Withers rămâne pe Strada Beale, dovadă a unui artist, chiar dacă imperfect, elogiat pe drept – un om care personifică „eroul viciat", scrie Lauterbach. „Cred că trebuie să îl acceptăm pentru tot ce a fost". N

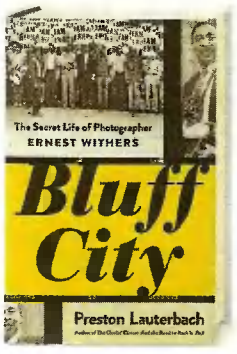

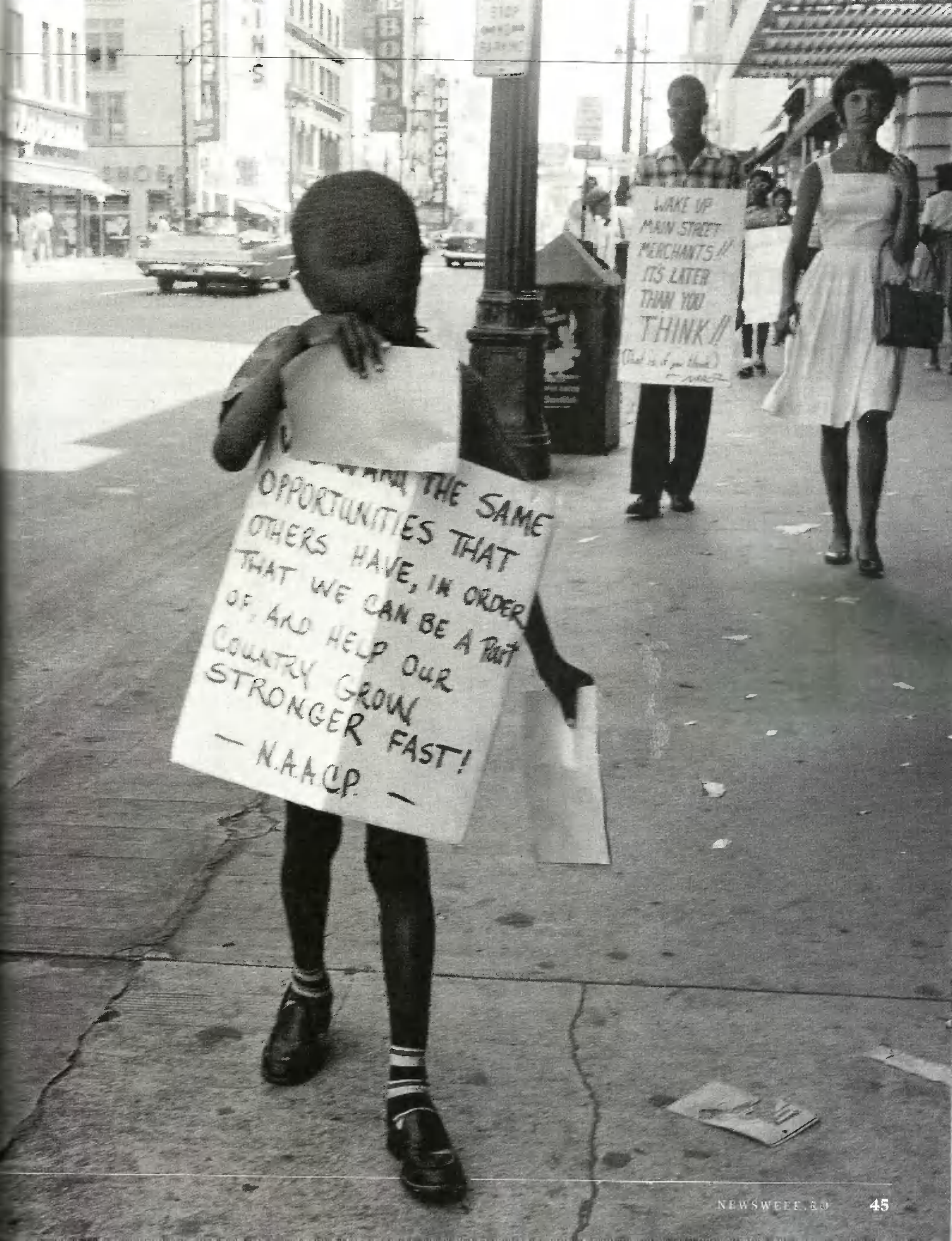
WAKE UP MAIN STREET MERCHANTS !! IT'S LATER THAN YOU THINK !!
THE SAME OPPORTUNITIES THAT OTHERS HAVE, IN ORDER THAT WE CAN BE A PART OF, AND HELP OUR COUNTRY GROW STRONGER FAST!
— N.A.A.C.P. —

CORESPONDENȚĂ DE LA WASHINGTON

TRUMP în Coreea de Nord. KIM negociază mai bine

Președintele american s-a întors în SUA, la sfârșitul lunii februarie, după un alt summit nereușit cu Kim Jong Un, de data aceasta în Vietnam.

DE ADAM TISMĂNEANU

DONALD TRUMP A APĂRUT, APOI, la unul dintre programele sale preferate, emisiunea lui Sean Hannity de la Fox News. În interviul pe care l-a acordat, Donald Trump a încercat să explice ce s-a întâmplat la summit, relația sa cu Kim Jong Un și de ce a părăsit negocierile.

Niciun președinte american nu a reușit să denuclearizeze Coreea de Nord și, deși Trump a afirmat în trecut că „poate remedia singur" multe dintre problemele Americii, se pare că în cazul Coreei de Nord, pe lângă nenumărate alte controverse ale politicii sale externe, președintele s-a lovit de mult mai multe dificultăți decât anticipase.

În interviul cu Hannity, Trump și-a exprimat și mai apăsat sentimentele pozitive față de dictatorul nord-coreean: „Unii oameni spun că nu ar trebui să îl plac... De ce să nu-l plac?".

Această declarație e în puternic contrast cu modul în care Trump se referea la Kim Jong Un cu puțin peste un an în urmă, când îl tachina cu expresia „micul om rachetă". Acum, Trump intră în interviuri spunând că se înțelege „foarte bine" cu Kim Jong Un și că acesta „este o personalitate reală și e foarte inteligent, e atât de inteligent cât poate fi cineva, și e un adevărat lider, și e destul de iute". Trump a explicat ulterior, în același interviu, că dorește denuclearizarea completă a peninsulei coreene, în timp ce Kim ar accepta doar „anumite zone".

Acuzațiile fostului său avocat

Trump nu este genul care să recunoască că este depășit, dar în cazul lui Kim Jong Un este clar că tacticile de negociere ale liderului SUA s-au dovedit a fi mai degrabă dubioase.

În același timp cu întâlnirea dintre Trump și Kim, în Congres a depus mărturie avocatul lui Trump din ultimul deceniu, Michael Cohen, care a pledat vinovat și va fi închis pentru fraudă fiscală și pentru declarații false, printre alte acuzații. Trecerea lui Cohen de la confident de încredere al lui Trump la momentul când l-a numit pe fostul său șef „un escroc" l-a deranjat în mod clar pe liderul american chiar în timpul summitului cu Kim, după cum a și scris pe Twitter: „Democrații au coborât din nou nivelul în politica americană când au decis să intervieveze, într-o audiere deschisă, un mincinos și un șarlatan condamnat, în același timp cu summitul nuclear cu Coreea de Nord. Și e posibil să fi contribuit la «ieșire». Nu s-a mai făcut atunci când un președinte e plecat din țară. Rușine!".

Fostul avocat și confident al lui Donald Trump, Michael Cohen, a declarat că acesta este „un escroc"

Scandalul Warmbier

Totuși, pentru Trump, mărturia lui Cohen nu s-a dovedit a fi cel mai dificil moment pe care a trebuit să îl explice în ultima perioadă. Otto Warmbier a fost un student american al Universității din Virginia care călătorea în Coreea de Nord când a fost închis timp de 17 luni pentru un presupus furt.

Familia lui Warmbier l-a lăudat pe Trump la eliberarea tânărului, care a murit la scurt timp după ce a ajuns acasă din cauza teribilului tratament pe care l-a primit în Coreea de Nord.

Dar, în timpul unei conferințe de presă cu Kim, când Trump a fost întrebat despre Warmbier, liderul de la Casa Albă a explicat că l-a crezut pe dictator „pe cuvânt" că nu știa de situație la acea vreme.

Părinții lui Warmbier au condamnat public afirmația lui Trump, așa cum au făcut presa și politicienii. Liderul american este genul care nu își cere niciodată scuze, așa că atunci când a văzut că este criticat din toate părțile, a făcut ceea ce a făcut de fiecare dată în chestiunea nord-coreeană, a pasat vina, scriind pe Twitter: „Nu îmi place să fiu înțeles greșit, dar mai ales când vine vorba de Otto Warmbier și familia sa grozavă. Țineți minte, l-am scos pe Otto împreună cu alți trei. Administrația anterioară

AVOCATUL
Michael Cohen (sus) l-a numit pe Trump „un escroc". Otto Warmbier a fost închis 17 luni în Coreea de Nord (dreapta). Trump s-a întâlnit cu Kim Jong Un în Vietnam

nu a făcut nimic și el a fost prins în mandatul lor. Bineînțeles, consider Coreea de Nord responsabilă de maltratarea și moartea lui Otto. Cel mai important, Otto Warmbier nu va fi murit în zadar. Otto și familia sa au devenit un simbol extraordinar de pasiune și putere, care va rezista mulți ani în viitor. Îl iubesc pe Otto și mă gândesc la el de multe ori!".

Deși acest tweet este maximul ce va obține familia Warmbier în materie de responsabilitate sau scuze de la Trump, până la urmă, declarațiile inițiale ale președintelui nu au fost deloc interpretate greșit.

„Am vorbit despre asta și nu cred că [Kim] ar fi permis acest lucru", a declarat Trump. „Nu ar fi fost pur și simplu în avantajul lui să permită ca acest lucru să se întâmple. Acele închisori sunt dure. Sunt locuri grele. Și s-au întâmplat lucruri rele. Dar eu chiar nu cred că a fost..., nu cred că știa despre asta".

O soluție complicată

Mulți experți au comparat acceptarea de către Trump a explicației lui Kim ca fiind similară tendinței sale de a-i crede pe președintele rus Vladimir Putin sau pe prințul moștenitor Mohammed bin Salman, din Arabia Saudită, când cei doi se disculpă cu privire la crimele lor internaționale.

Deși situația este similară, în acest caz, Trump negociază activ o soluție pe care ceilalți președinți americani nu au reușit să o realizeze, o peninsulă coreeană denuclearizată. Se pare că Kim știe tacticile lui Trump și pur și simplu negociază mai bine, reușind să-și păstreze armele nucleare, adunând mormane de laude de la Trump, în timp ce îl subminează.

ADAM TISMĂNEANU
este jurnalist în Washington DC, absolvent de jurnalism al Northeastern University din Boston

OPINIE

Cartea Trump

Fake news, atacuri personale. Netanyahu se folosește de președintele SUA ca să-și salveze administrația infestată de scandaluri.

DE

MARC SCHULMAN
@Multied

ÎN CIRCUMSTANȚE NORMALE, realegerea lui Benjamin Netanyahu pentru un nou mandat de prim-ministru ar fi de neconceput.

Economia israeliană duduie cu toți cei patru cilindri, șomajul este scăzut, iar în ultimii 15 ani Israelul a devenit una dintre cele mai importante puteri tehnologice din lume. În plus, situația de securitate a țării este remarcabil de liniștită - cel puțin după standardele israeliene. Departe de a deveni paria, Israelul are relații diplomatice cu mai multe țări decât oricând.

Chiar și așa, e posibil ca Netanyahu să nu doarmă prea bine. În februarie, partidul său, Likud, a avut alegeri interne. Deși premierul rămâne la fel de popular, când membrii de partid au votat, ei nu au acordat aproape nicio atenție solicitărilor lui Netanyahu. L-au propulsat în schimb pe unul din rivalii săi principali, fostul ministru al Educației Gideon Sa'ar, aproape de fruntea listei de candidați. Acest lucru a creat un sentiment persistent că epoca Netanyahu se apropie de final.

De ce? Poate pentru că, pentru prima dată de când a candidat și a pierdut în fața lui Ehud Barak în 1998, a apărut un adversar viabil: fostul șef al forțelor armate ale Israelului, Benny Gantz. Dar și mai important este faptul că sistemul de justiție israelian se apropie de primul ministru. A trecut un an deja de când poliția a făcut recomandarea inițială ca Netanyahu să fie pus sub acuzare. De atunci, poliția a recomandat acuzarea în alte două cazuri. Decizia finală revine acum procurorului general.

Când a devenit clar că punerea sub acuzare va avea loc, Netanyahu a încercat să întârzie decizia prin chemarea la alegeri anticipate. Cu toate acestea, procurorul general Avichai Mandelblit s-a mișcat rapid și a arătat că își va face în curând anunțul. Dar, potrivit legii israeliene, înainte ca un funcționar public să fie pus sub urmărire penală, acesta are dreptul să răspundă acuzațiilor. Acest proces poate dura șase luni până la un an. După cum arată lucrurile, atunci când israelienii vor merge la urne, pe 9 aprilie, Netanyahu nu va fi pus oficial sub acuzație, dar va candida cu siguranță sub o aură de suspiciune.

Deci, ce face Netanyahu pentru a îndepărta aceste amenințări multiple? Însușindu-și o pagină din cartea de joc a președintelui Donald Trump, declară că toate mass-media principale produc „știri false".

Prin această manevră, el speră să se izoleze într-o oarecare măsură de acoperirea media care urmează punerii sale sub acuzare. Spre deosebire de Trump, care pare că se bucură când este intervievat, Netanyahu nu a mai dat un interviu în presa mainstream israeliană de patru ani. În schimb, se bazează pe cel mai difuzat ziar din Israel, Israel Hayom, deținut de Sheldon Adelson. Mai recent, Netanyahu a creat un canal TV, Likud TV, unde dă „interviuri" de multe ori pe săptămână.

Aceste canale, combinate cu utilizarea eficientă a rețelor sociale, i-au oferit lui Netanyahu un mijloc de a ajunge la alegătorii săi și pentru a-l ataca pe Mandelblit, fără intervențiile pesimiste ale unor medii critice sau obiective.

Netanyahu l-a criticat pe Mandelblit pentru că ar fi „slab" și pentru că ar „ceda" sub presiunea „stângii". Astfel, dacă Netanyahu este pus sub acuzare, el poate pretinde nu că a fost din cauza poliției cu simpatii de dreapta sau a procurorului general pus cu mâna, ci din cauza „stângii".

În ceea ce privește amenințarea pe care o reprezintă Gantz, Netanyahu a muncit din greu să-l picteze drept „stânga slabă", în ciuda desemnării de persoane cu viziune de dreapta în poziții de autoritate pe lista de partid a lui Gantz. Alegerea liderului opoziției, susține Netanyahu, va aduce în mod indirect arabo-israelieni pe funcții de putere.

Dacă acest lucru nu este suficient pentru a convinge un alegător nehotărât să-l susțină, Netanyahu mai are o ultimă carte: Trump, care rămâne foarte popular în Israel. În februarie, Likud a lansat banere uriașe care-i reprezintă împreună pe cei doi lideri.

Vor reuși acțiunile lui Netanyahu? În prezent, partidul său stă în sondaje foarte bine. Dar dacă Mandelblit face anunțul așteptat, se poate întâmpla orice. Alegerile din Israel se află pe un teritoriu neexplorat.

It Rocks!

www.rockfm.ro

FOTBAL

Românul dublu campion cu Ajax

Antrenorul Ștefan Covaci câștiga, în 1972 și 1973, două Cupe ale Campionilor Europeni cu echipa Ajax Amsterdam.

CELEBRA ECHIPĂ OLANDEZĂ se află din nou pe val, după ce a învins categoric mult mai titrata Real Madrid şi s-a calificat în sferturile de finală ale actualei ediții Europa Champions League. Ajax este deja o formație care și-a câștigat respectul în fața adversarilor. Însă jumătate din titlurile lor de campioni ai Europei au fost obținute cu un antrenor român.

Ștefan Covaci a ajuns să pregătească Ajax Amsterdam în 1971, imediat după ce echipa cucerise primul titlu european. La acea vreme, celebrul Johann Cruyff era în perioada sa de glorie. Legendarul antrenor Rinus Michels tocmai anunțase că pleacă la Barcelona, iar olandezii erau nevoiți să caute un înlocuitor. Au fost monitorizați 15 tehnicieni din Europa și astfel au ajuns la Ștefan Covaci, care în acea perioadă, era la Steaua.

DE

MIHAI DUȚĂ
mihai.duta@newsweek.ro

Născut în 1920, la Tmișoara, românul avea, la 51 de ani, o experiență bogată. Ștefan Kovaci spunea despre el că este „român după mamă, ungur după tată, evreu dupa bunici și puțin sârb după străbunici".

Ca fotbalist, a apucat să joace trei ani în Belgia, la Charleroi, înaintea celui de-al Doilea Război Mondial. A jucat pe postul de mijlocaș și la CA Oradea, Ripensia, CFR Turnu Severin, Koloszvari, CFR Cluj și U Cluj. La 33 de ani debuta ca antrenor la U Cluj, echipă unde a stat șapte ani, apoi încă doi a pregătit la CFR Cluj. Din 1962 până în 1967 a fost se-

6 MAI 2019
Portarul Thibaut Courtois de la Real Madrid CF nu reușește să apere șutul plasat la vinclu de Lasse Schone. Era al patrulea gol încasat de Real, iar Ajax se califică în sferturile Cupei Campionilor Europeni.

30 MAI 1973, Echipa Ajax Amsterdam cu al treilea trofeu european consecutiv. Primul rând de la stânga la dreapta: Sjaak Swart, Johnny Rep, antrenorul principal Ștefan Covaci, secundul Bob Haarms, Ger Kleton, Jan Mulder, Johan Cruyff and Gerrie Muhren. Rândul din spate: Arie Haan, Horst Blankenburg, Sies Wever, Wim Suurbier, Heinz Stuy, Piet Keizer, Ruud Krol, Heinz Schilcher, Arnold Muhren, Johan Neeskens și Barry Hulshoff

cund la echipa națională, iar în 1967 a preluat Steaua, cu care a obținut un titlu și trei Cupe ale României. A fost lăsat să plece din România socialistă pentru că Elena Ceaușescu îl simpatiza, dar și pentru că 200 de dolari din câștigurile lui Covaci ajungeau, lunar, în țară.

A cucerit vedetele olandeze

Acomodarea la Ajax a fost dificilă pentru că acolo erau multe vedete, în frunte cu Johan Cruyff, iar Covaci era un necunoscut venit dintr-o țară socialistă din estul Europei. Pe atunci, la formația batavă jucau nume mari precum Arie Haan, Neeskens, Muehren, Rep, Van Dijk, Keizer. În primele zile, Covaci a fost „încercat" de jucători.

La un moment dat, Cruyff i-a spus: „Mister, după cum vedeți noi purtăm părul mai lung. Așa ne-am obișnuit, sper că nu vă deranjează!". Covaci i-a răspuns hâtru: „Dragul meu, eu am

Ajax Amsterdam a câștigat Cupa Campionilor Europeni în 1971, 1972, 1973 și 1995

fost adus aici să vă antrenez, nu să fiu frizerul vostru!". Românul era un bun diplomat și nu era un tip dur, așa cum fusese cel dinaintea sa. Așa a reușit să-și atragă jucătorii de partea sa și a obținut rezultate istorice pentru Ajax: două cupe consecutive ale Campionilor Europeni (1972 – 2:0 cu Internazionale Milano și 1973 – 1:0 cu Juventus Torino), două campionate și o cupă ale Olandei, o Supercupă a Europei și o Cupă Intercontinentală.

Cu cele trei cupe câștigate consecutiv între 1971 și 1973, Ajax a devenit una dintre cele cinci echipe din Europa care au primit dreptul de a păstra trofeul în cadrul clubului. Cu toate acestea, Covaci a fost acuzat că ar fi scăpat echipa din mână și, în 1973, după ce a câștigat al doilea trofeu european, a fost demis. În același an, Johan Cruyff părăsea echipa și se transfera la Barcelona. Anul următor, în 1974, Ajax nu avea să mai câștige niciun trofeu.

Trebuie să reamintim că la Ajax Amsterdam au jucat mai mulți români, printre care îi amintim pe Cristian Chivu, Bogdan Lobonț și George Ogăraru.

Antrenorul Franței

În 1973, imediat după plecarea de la Ajax, Ștefan Covaci a preluat naționala Franței pe care a antrenat-o timp de doi ani, formație cu care a obținut 6 victorii, 4 egaluri și 5 înfrângeri. A rămas însă drept fiind unul dintre tehnicienii care s-a implicat în reformarea fotbalului francez.

Plecarea în Franța a fost însă una „cu cântec", întrucât Nicolae Ceaușescu îl voia în țară. Pentru a-l aduce pe Covaci la Paris, președintele Federației Franceze de Fotbal, Fernand Sastre, i-a scris direct lui Ceaușescu: „V-am fi deosebit de îndatorați dacă ați interveni pe lângă autoritățile sportive românești pentru a permite venirea în Franța a domnului Kovacs și întărirea relațiilor de prietenie între cele două țări ale noastre. Vă exprim anticipat recunoștința fotbalului francez, odată cu asigurarea respectuoasei noastre considerațiuni". Dictatorul a fost măgulit și a acceptat. Apoi, din 1976 și până în 1980, a antrenat echipa națională României, după care a plecat la Panatinaikos până în 1983, iar între 1986 și 1987 a pregătit AS Monaco. Ștefan Covaci s-a stins din viață în mai 1995, la Cluj, cu două săptămâni înainte ca Ajax să câștige a patra Cupă a Campionilor Europeni din istoria clubului.

NEWSGEEK

Jocurile arcade, amenințate cu dispariția

Acele jocuri video timpurii, dezvoltate inițial pentru dispozitive acum desuete, sunt în pericol de dispariție în pădurea restricțiilor legale

DE

MO MOZUCH
@momozuch

PĂSTRAREA VIE A ISTORIEI jocurilor video este o treabă mai complicată decât v-ați putea imagina. Jocurile de pe vremuri erau dezvoltate pentru a rula pe un hardware care acum nu mai există, cum sunt *Ultima* pe Apple II (1981), *Shooting Gallery* pentru Magnavox Odyssey (1973) sau clasicul celor de la SNK, *Ikari Warriors* (1986), primul joc arcade care folosea un joystick rotativ.

Timp de ani buni, o grămadă eterogenă de istorici, jucători în vârstă, tocilari și pirați care încercau să câștige și ei un ban au lucrat la arhivarea jocurilor video inițiale care au contribuit la formarea industriei actuale de miliarde de dolari. O metodă comună este crearea unui facsimil digital prin extragerea programului jocului dintr-o sursă fizică, cum ar fi o consolă pentru jocuri arcade sau un cartuș de jocuri, și crearea unui program compatibil pe un PC modern care să ruleze acest cod antic, apoi depozitarea lui pe un chip sau un ROM (memorie exclusiv pentru citire). Însă aceste eforturi de conservare încalcă uneori drepturi de licență, legi ale coyright-ului și stârnesc dispute privind dreptul de proprietate.

Anul trecut, conservaționiștii au suferit un eșec atunci când Nintendo a câștigat un proces împotriva unei serii de siteuri web de găzduire ROM pe motiv de încălcare a unor prevederi ale Actului de Copyright Digital Millennium (DMCA). Acele arhive ROM nu mai sunt acum disponibile online. Deși Biroul de Copyright al Statelor Unite a modificat actul în luna octombrie, pentru a le permite arhiviștilor și istoricilor legali să folosească ROM-uri, site-urile ROM dedicate obținerii de profit, asemeni celor vizate de Nintendo, nu se califică.

Regula de arhivare sună bine în teorie. De ce să îi lași pe piratii copyrightului să posteze ROM-uri ale unor jocuri pe care nu le dețin și să păstreze toate veniturile generate din reclamele de pe site-urile lor? Însă conservarea merge mai departe de efortul de a deține fișiere ale jocurilor, spune Frank Cifaldi, fondator și director al Fundației Istoriei Jocurilor Video. Arhivarea vechilor jocuri este menită a educa și inspira viitoarele generații. Cum se poate întâmpla asta dacă ROM-urile sunt disponibile numai pentru insituțiile private?

Procesul Nintendo a blocat accesul nu numai la jocurile proprii, dar și la cele ale altor companii. Site-urile pirat, spune Cifaldi, funcționau ca niște arhiviști de facto. „Păcat în toată treaba asta este că nu se conservă". „Este vorba de acces. E ca naiba că o companie poate bloca un registru public în care 99 la sută din conținut nu are nimic de-a face cu această companie. Dar acum a dispărut și acesta", spune el.

Cifaldi a fost martor al avantajelor provenite din conservarea dedicată. În 2005, site-ul său web, Lost Levels, a postat un minijoc Sega pe CD, nepublicat anterior, numit *Desert Bus*, care pune jucătorul în scaunul de șofer al unui autobuz pe un drum fără sfârșit care nu duce nicăieri. Reînvierea acestui joc a generat ceva vâlvă în comunitatea de gaming și a inspirat trupa de improvizație LoadingReadyRun să organizeze un

„E ca naiba că o companie poate bloca accesul la un registru public în care 99 la sută din conținut nu are nimic de-a face cu această companie"

maraton caritabil numit „*Desert Bus for Hope*"/ *Autobuz în deșert pentru speranță*, în 2007. Evenimentul anual dedicat strângerii de fonduri a adunat de atunci mai mult de 4 milioane de dolari pentru jucării și jocuri pentru spitalele de copii.

„Acest joculeț video idiot care nu fusese dat publicității a strâns milioane de dolari pentru copiii bolnavi prin intermediul unui eveniment anual, totul fiindcă oamenilor ca mine le-a păsat suficient pentru a-l găsi și a-l posta online", spune Cifaldi.

Descoperirea vechilor jocuri video poate implica multe călătorii, timp și bani. Cifaldi a trebuit să plătească mai mult de 700 de dolari pentru fiecare dintre consolele rare găsite. Cel mai recent proiect al său, o colecție de titluri din anii 1980 ale titanului dezvoltator de jocuri arcade SNK, a determinat efectuarea unei călătorii peste hotare și un drum de două ore cu trenul prin Japonia rurală, pentru a găsi și testa un joc.

Obținerea acestor copii originale este importantă pentru evitarea încălcării regulilor tradiționale de copyright care nu sunt acoperite de noile excepții DMCA, spune Marc Whipple, avocat cu experiență extinsă în problemele legale referitoare la jocurile video. „Trebuie să deții jocul", spune el. „Nu poți intra pe un site ROM, lua codul și să îl arhivezi. Trebuie să te duci să găsești cel puțin o copie legală a indiferent ce joc e, altfel încalci dreptul de copyright".

Cifaldi compară zilele de început ale jocurilor video cu epoca filmului mut. În ambele cazuri, mare parte din materialele originale au fost pierdute din cauza faptului că nu se făceau bani cu un anumit titlu, odată ce publicul trecuse peste el. Și, deși mulți dintre jucătorii de astăzi înțeleg că jocurile video sunt o formă de artă, în urmă cu 30 de ani jocurile erau considerate apanajul copiilor; proprietarii dispozitivelor arcade nu vedeau avantajul păstrării unor dispozitive învechite și a componentelor lor.

„Jocurile acestea sunt importante", spune Whipple. „Au inspirat filme, mișcări culturale și literatură. Sunt parte a moștenirii noastre culturale comune". N

NUMERE

Smartphone

Sentimentul de anxietate pe care îl ai când eşti despărţit pentru o perioadă de timp de smartphone-ul tău are un nume: nomofobie. Este doar unul dintre simptomele timpurilor noastre dependente de telefon. Într-un sondaj recent realizat de Deloitte, 47 la sută dintre respondenţi au menţionat încercarea de reducere sau limitare a timpului petrecut la telefon – un plan sănătos având în vedere statisticile privind utilizarea excesivă.

4

Numărul mediu de ore pe care utilizatorii de smartphone-uri din Statele Unite le petrec zilnic folosindu-şi telefoanele, inclusiv tabletele. Sunt pe locul trei la nivel mondial, după China şi Brazilia.

58%

Procentul de căutări pe internet din Statele Unite efectuate de pe dispozitive mobile; 75 la sută din vizionarea online de filmuleţe are loc pe dispozitivele mobile.

35%

Procentul de utilizatori de smartphone-uri din Statele Unite care îşi verifică telefoanele în decurs de cinci minute de la trezire; 80 la sută fac acest lucru în decurs de o oră.

80%

400 $ → Preţul mediu al unui telefon mobil în 2019. Piaţa telefoanelor mobile din Statele Unite a înregistrat anul trecut venituri de aproximativ 60 de milioane de dolari; Apple conduce, cu o cotă de piaţă de 39% în al treilea trimestru din 2018.

69,7 miliarde $

Veniturile mondiale generate în 2015 de aplicaţiile pentru telefoane mobile. Până în 2020, se preconizează că piaţa va genera venituri de 188,9 miliarde de dolari.

2.819

Numărul mediu de mesaje text trimise de un american lunar, cu 90 la sută dintre ele citite în interval de trei minute de la primire.

1,6 MILIOANE

Numărul anual de accidente de maşină din SUA care au ca sursă telefonul mobil.

9 în 10

Procentul de americani care deţin un tip de telefon mobil. Şaptezeci şi şapte la sută deţin un smartphone, de la doar 35% în 2011, potrivit Centrului Pew de Sondaje.

2.617

Numărul mediu de tastări, glisări şi apăsări executate zilnic de utilizatorii americani de smartphone-uri.

TRAVEL MIX
HD
Hai în vacanță!
www.travelmix.ro

CORESPONDENȚĂ DE LA SALONUL AUTO DE LA GENEVA

În priză

De 114 ani, Salonul Auto de la Geneva (GIMS) este „casa europeană" a conceptelor și a tendințelor din industria auto. Dar, cea de-a 89-a ediție, care își închide porțile duminică, 17 martie, și-a păstrat cu greu strălucirea, în ciuda numărului mare de noutăți. De anul viitor, show-ul se reinventează, pentru a nu avea soarta carburatorului!

LUMEA AUTOMOBILULUI SE află într-un furibund proces de schimbare. Într-un timp extrem de scurt, propulsia electrică s-a transformat dintr-o perspectivă probabilă într-o problemă evidentă, electrificarea fiind singura soluție la normele de poluare din ce în ce mai drastice, Brexit-ul a aruncat un văl de insecuritate asupra industriei, constructorii neputându-și face planuri pentru fabricile din Marea Britanie în lipsa unui acord clar, iar posibila creștere de cinci ori a taxelor de import sugerată de președintele american Donald Trump a alimentat și un vânt de incertitudine. Nu în ultimul rând, conceptul de mobilitate a început să se schimbe, virând periculos, de exemplu, de la ideea plăcerii de a conduce către vehicule și servicii alternative de transport. Prin urmare, producătorii au trebuit să intre în priză și să se replieze, să uite măcar parțial de miliardele investite în dezvoltarea motoarelor diesel și să-și realoce resursele pentru a răspunde noii realități electrificate, conectate și, din ce în ce mai mult, autonome. În premieră, cu mici excepții, principalele noutăți de la Geneva 2019, fie ele mașini de stradă sau concepte, precum hypercar-ul de 1.900 de cai putere Pininfarina Battista, au fost electrificate sau oferă versiuni alimentate la priză.

Mai mult, pentru al optulea an consecutiv, deschiderea Salonului Auto de la Geneva a fost prefațată de concursul „Car of the Year". Iar „Mașina Anului 2019" este SUV-ul 100% electric Jaguar I-Pace. Din păcate, însă, tot în premieră, câștigătorul nu a fost în sală să-și ridice premiul. Chiar dacă de peste un secol în jurul automobilului s-a construit o adevărată cultură, în ultimii doi ani, schimbarea conceptului de mobilitate și replierea constructorilor au lovit saloanele. Dacă la Frankfurt 2017 au absentat nouă nume grele, iar la Geneva 2018, cinci, la Geneva 2019 au spus pas în premieră actori importanți precum Jaguar, Land Rover, Ford, Volvo, Hyundai și Mini. Dar au salvat situația micii carosieri și producători. Iar, de anul viitor, Salonul de la Geneva se reinventează, cu secțiuni pentru gadget-uri, tehnologie și alternative pentru mobilitate.

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

Bugatti La Voiture Noire
Cea mai scumpă mașină din istorie

Cu un preț de 11 milioane de euro fără taxe, exemplarul unicat Bugatti La Voiture Noire este cea mai scumpă mașină nouă scoasă vreodată pe piață. Supercar-ul creat pentru aniversarea a 110 ani de Bugatti aduce un omagiu legendarului model Bugatti 57 SC Atlantic din 1936 – 1937.

Renault Clio
Revoluție hibridă

Cea de-a patra generație a best-seller-ului din segmentul „B" în Europa a fost una dintre cele mai importante noutăți de volum de la Geneva 2019. Noul Renault Clio face pasul hibrid și stabilește noi standarde, fiind un fel de Megane mai mic. Tehnologia e-Tech presupune un motor pe benzină atmosferic, de 1.6 litri, și o baterie de 1,2 kWh, permițând parcurgerea a până la 5 km în mod 100% electric.

Peugeot 208
Leul 100% electric

Dacă Renault Clio a făcut pasul hibrid, a doua generație Peugeot 208 joacă cartea electrică. Inspirat de conceptul Peugeot Fractal, noul 208 este dotat cu o nouă generație a bordului digital i-Cockpit, cu head-up display 3D. Încă de la lansare, „leul" de oraș este oferit cu motorizări pe benzină și diesel sau în versiune electrică. E-208-ul este animat de un motor electric care dezvoltă 136 CP și un cuplu de 260 Nm, alimentat de o baterie cu o capacitate de 50 kWh.

BMW X3 PHEV
SAV-ul compact premium hibrid plug-in

Bavarezii sunt decișiși să își electrifice întreaga gamă. După Seria 3, Seria 5, Seria 7 și X5, a venit rândul lui SAV-ului X3 să îmbarce tehnologia hibrid plug-in. X3 xDrive30e dispune de un benzinar de 2.0 litri și 252 CP și un motor electric de 41 CP și poate rula electric până la 50 km.

Morgan Plus Six
Inimă de BMW

Micuțul dar renumitul constructor britanic Morgan a lansat la Geneva 2019 noul Plus Six. Mașina îmbină design-ul retro cu o structură nouă din aluminiu și un motor de 3.0 litri, cu șase cilindri în linie și 340 CP, de origine BMW. Morgan Plus Six ajunge la 100 km/h în 4,2 secunde.

Lamborghini SVJ Roadster
770 de cai putere aspirați

Motor V12 cu aspirație naturală, 770 CP, cuplu de 720 Nm, accelerație 0-100 km/h în 2,9 secunde și o viteză maximă de peste 350 km/h. Aventador SVJ Roadster moștenește toată puterea, performanța și toate inovațiile tehnologice aerodinamice ale coupé-ului SVJ, dar le îmbină cu propria sa prezență emblematică și cu spiritul liber al unei decapotabile.

Mercedes CLA Shooting Brake
Spațiu și rafinament, la nivelul solului

Într-o lume dominată de SUV-uri și crossovere, Mercedes-Benz nu îi uită pe familiștii care au nevoie de spațiu și confort, dar apreciază și dinamica sportivă a unei mașini cu gardă la sol joasă. Noul coupé-ul compact cu patru uși și hayon plonjat CLA Shooting Brake afișează un design nou, mai rafinat, este mai mare decât predecesorul său și are un interior complet redesenat. Volumul portbagajului este de 505 litri.

SsangYong Korando În ton cu vremurile

Cea de-a patra generație SsangYong Korando afișează un design contemporan puternic europenizat și se laudă cu cel mai mare spațiu din segment pentru pasagerii din spate. Sub capotă se poate opta pentru un benzinar turbo, de 1.5 litri și 163 CP, sau un diesel de 1.6 litri și 136 CP.

Skoda Kamiq
SUV-ul de oraș

Urmând lansările relativ recente ale modelelor Kodiaq și Karoq, Kamiq este al treilea SUV din gama mărcii. Modelul îmbină agilitatea specifică modelelor compacte cu avantajele oferite de SUV-uri în general, precum garda la sol mai mare și poziția mai ridicată pe scaun, și un spațiu interior generos. În limba inuiților, Kamiq se referă la ceva ce „se potrivește perfect".

Mazda CX-30
Războiul clonelor

Mazda a dat lovitura cu filozofia de design KODO – „Sufletul mișcării" și nu se mai oprește. Unii vor spune, probabil, că modelele seamănă prea mult între ele. Ceea ce e adevărat. Dar seamănă frumos. Conceptul CX-30 prezentat la Geneva 2019 este peste 90% gata pentru producția de serie și va intra în gamă între marele CX-5 și micuțul CX-3. De ce nu i-au spus CX-4? Pentru că Mazda comercializează un model sub această denumire exclusiv pe piața chineză.

Porsche 911 Cabriolet Acoperiș viteză

Porsche a prezentat a opta generație 911 la sfârșitul anului trecut, dar a păstrat pentru Salonul de la Geneva versiunea decapotabilă, care nu a lipsit din gamă din 1982 până în prezent. Noul Porsche 911 Cabriolet este disponibil în două versiuni, Carrera S și Carrera 4S (tracțiune integrală), ambele cu un motor boxer twin-turbo, cu șase cilindri opuși, care dezvoltă 450 CP și un cuplu de 530 Nm, cuplat la o transmisie automată, cu dublu-ambreiaj și opt trepte, PDK. Dacă 911 Carrera 4S Cabriolet sprintează până la 100 km/h în 3,6 secunde, acoperișul mașinii se pliază în, atenție, doar 12 secunde.

Pininfarina Battista Mai rapidă ca un monopost de F1

A fost concept, dar a devenit realitate. Renumitul studio de design Pininfarina intră cu capul sus în lumea producătorilor de hypercar-uri și impune un standard de neatins de mașinile de stradă de astăzi cu motoare termice. Pininfarina Battista este 100% electric, dispune de 1.900 CP și un cuplu impresionant, de 2.300 Nm, fiind cel mai puternic automobil fabricat în Italia ce poate fi utilizat zi de zi. Mașina ajunge la 100 km/h mai repede decât un monopost de Formula 1, în sub două secunde, atinge 300 km/h în mai puțin de 12 secunde și are o viteză maximă de 350 km/h. Bateria ajută mașina să parcurgă până la 450 de kilometri. Evident, la viteze normale.

Aston Martin Lagonda All-Terrain

Lux și sportivitate la alt nivel

Aston Martin a resuscitat brand-ul Lagonda la Geneva 2018 cu Vision Concept. Acum, britanicii au recidivat, au mai lucrat puțin la idee și au prezentat conceptul All-Terrain. Cu un design svelt și fluid, mașina pune pe roți eleganța unei ambarcațiuni performante de înaltă clasă. Iar interiorul pare inspirat de o navă SF. Sigur, conceptul de SUV/crossover de lux 100% electric nu va ajunge așa în producția de serie programată undeva prin 2022, alături de Aston Martin DBX. Dar dă câteva indicii clare despre primul model Lagonda.

Audi Q4 e-Tron

Al cincilea element

La sfârșitul lui 2020, când va intra în showroom-uri, Audi Q4 va fi cel de-al cincilea model electric al producătorului din Ingolstadt. Până atunci, conceptul Q4 e-Tron are 305 CP sub capotă, 101 CP dezvoltați de motorul electric de pe puntea față și 204 CP, de cel de pe puntea spate, și se laudă cu o autonomie de până la 450 de kilometri (WLTP). Mașina are 4,59 metri lungime și 1,61 metri înălțime și dispune de o baterie cu o capacitate de 82 kWh.

Mercedes EQV

Van-ul electric cu autonomie de 400 km

Electrificarea începe să ajungă și în segmental utilitarelor. După Volkswagen-ul Bulli e-T6.1, se pregătește să intre în jocul electric și Mercedes V-Klasse. Conceptul EQV are un motor de 204 CP și o baterie de 100 kWh care îi conferă o autonomie de până la 400 de kilometri (WLTP).

Alfa Romeo Tonale

Aproape de realitate

Dacă italienii știu să facă ceva ca nimeni alții este să deseneze mașini. Repetenți până acum la capitolul SUV cu doar un model în gamă, Stelvio, Alfa Romeo a surprins la Geneva 2019 cu prototipul Tonale. SUV-ul compact hibrid plug-in este plin de emoție, cu o grilă „Scudetto" amplă, și sportivitate, fiind pregătit să intre în luptă cu adversari redutabili, precum Audi Q3, BMW X3/X4 sau Mercedes GLC.

Violentele interetnice de la Târgu Mureș

19 MARTIE 1990: LA TÂRGU MUREŞ IZBUCNESC VIOLENȚE INTERETNICE, conflictul dintre români și maghiari finalizându-se cu cinci morți (doi români și trei maghiari), 278 de răniți și distrugeri majore. Incidentele începuseră din 15 martie, când maghiarii au arborat steagul Ungariei pe primăria din Târgu Mureș, iar șefa unei farmacii de stat din cartierul Tudor Vladimirescu a arborat inscripția „Gyogyszertar" lângă „Farmacie".

La 19 martie, cele două tabere, românii și maghiarii, au organizat mitinguri spontane care au degenerat. Românii au devastat sediile PNȚCD, PNL și UDMR, iar scriitorul Suto Andras a fost bătut crâncen, pierzându-și un ochi. Maghiarii au incendiat o biserică ortodoxă și au devastat sediul Uniunii Vatra Românească. După aceste prime ciocniri, în oraș au sosit grupuri de țărani înarmați cu furci și topoare. Românii veneau de pe Valea Gurghiului, maghiarii de pe Valea Nirajului. Au urmat scene de o violență extremă, ocazie cu care românul Mihai Cofariu a fost bătut cu bestialitate. Presa internațională a prezentat imaginile cu Cofariu bătut, susținând însă că persoana agresată este un maghiar.

Armata a intervenit după două zile de violențe, iar parașutiștii și unitățile de blindate au separat cele două tabere. Agresorul lui Cofariu, Erno Barabas a fugit în Ungaria și nu a executat nicio zi de închisoare din condamnarea de zece ani. Cele cinci omoruri au rămas cu autor necunoscut. Opt persoane, un maghiar și șapte romi, au fost condamnați pentru fapte minore.

Incidentele de la Târgu Mureș au constituit pretextul perfect ca regimul FSN/Ion Iliescu să anunțe, oficial, înființarea SRI, la 26 martie 1990.

15-21 MARTIE

Cezar, înjunghiat de 23 de ori

15 martie 44 Î. Hr.: Împăratul roman Iuliu Cezar, „dictator perpetuo" și „pater patriae", este înjunghiat de 60 de senatori, în Curia Pompei, de Idele lui Martie. La complot, pus la cale de Cassius Longinus, a participat și Brutus, protejat al lui Cezar. Legat de asasinarea împăratului, au rămas celebre cuvintele „Et tu, Brute?" („Și tu, Brutus?"), care însă nu au fost probate istoric. Propoziția a devenit celebră după publicarea piesei lui Shakespeare, în secolul XVI. Moartea lui Cezar a aruncat Imperiul în război civil.

Coliba unchiului Tom ajută la abolirea sclaviei

20 martie 1852: Este tipărită pentru prima dată cartea „Coliba unchiului Tom", de prozatoarea americană Harriet Beecher Stowe, militantă creștină aboliționistă. Povestea sclavului afro-american Tom, omorât în bătaie de un stăpân crud, i-a revoltat pe sudiști, având un succes imediat în Nord. Beecher-Stowe s-a inspirat din povestea lui Josiah Henson, fost sclav din Kentucky. Despre republicanul abolționist Abraham Lincoln s-a spus că a reușit că câștige președinția SUA și cu ajutorul cărții.

Comunicarea în 140 de caractere

21 martie 2006: La ora 22.50, @jack – Jack Dorsey - publică primul mesaj pe Twitter: „just setting up my twttr". Dorsey, alături de Biz Stone și Evan Williams, de la platforma Odeo, au lansat rețeaua de comunicare, care îi încuraja pe utilizatori să spună ce gândesc sub forma unui SMS online, în 140 de caractere.

PRIMUL RADIO DE SPORT DIN ROMÂNIA

Bucureşti: 105.8 FM

Botoşani: 91.1 FM

Braşov: 96.4 FM

Drăgăşani: 88.0 FM

Făgăraş: 90.90 FM

Focşani: 102.0 FM

Galaţi: 87.7 FM

Predeal: 101.1 FM

Rupea: 90.3 FM

Severin: 97.9 FM

Slatina: 92.4 FM

Victoria: 92.8 FM

Zărneşti: 88.2 FM

WWW.SPTFM.RO

ABONEAZĂ-TE!

MODALITĂȚI DE ABONARE:

- Online, prin card, la www.newsweek.ro/abonamente
- Prin ordin de plată în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., Cod Unic de Înregistrare: 38847674, cont nr. RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor
- La toate oficiile poștale
- La firmele de abonamente:
  - Manpress Distribution București
  - Calliope S.R.L. Ploiești
  - Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente *Newsweek România*:
- E-mail: abonamente@newsweek.ro.
- Tel.: 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 tarif normal (de luni până vineri între 10.00 și 17.00).

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată este necesar să trimiteți talonul de mai jos completat, împreună cu copia dovezii de plată, la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1, sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

PLATA SE VA EFECTUA PÂNĂ LA DATA DE 25 A LUNII ÎN CURS PENTRU CA LIVRAREA ABONAMENTULUI SĂ ÎNCEAPĂ DE LA DATA DE 1 A LUNII URMĂTOARE. DACĂ PLATA SE EFECTUEAZĂ DUPĂ DATA DE 25, DATA DE ÎNCEPUT A ABONAMENTULUI SE DECALEAZĂ CU O LUNĂ.

Talon de abonament

ROMÂNIA Newsweek

Nume, prenume .....
Str..... Nr....., Bl....., Sc....., Et....., Ap.....
Localitate ..... Județ / Sector .....
Codpoștal..... Telefon..... E-mail.....

Am achitat suma de ..... lei cu ordin de plata nr. ..... din data .....
către S.C. NEWS INTERNATIONAL SA, cod fiscal 38847674, în contul RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor.

Abonamentul va începe din luna .....

Operatorul NEWS INTERNATIONAL S.A., editorul revistei Newsweek România, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră în scopul abonării la publicație și livrării revistei. Datele vor fi dezvăluite Poștei Române sau firmei de distribuție care livrează revista la adresa dumneavoastră. Pe viitor, aceste date: nume, prenume, adresă, telefon, e-mail, ne permit să vă trimitem revista la care v-ați abonat și să vă ținem la curent cu diverse informații despre abonamentul dumneavoastră.
În cazul în care nu doriți aceasta, bifați ☐ NU

Conform Legii nr. 677/2001, beneficiați de dreptul de acces, de intervenție asupra datelor, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale. Aveți dreptul să vă opuneți prelucrării datelor personale care vă privesc și să solicitați ștergerea datelor. Pentru exercitarea acestor drepturi. vă puteți adresa cu o cerere scrisă, datată și semnată la News International S.A. De asemenea, vă este recunoscut dreptul de a vă adresa justiției.

Prin prezenta sunt de acord ca NEWS INTERNATIONAL S.A. să prelucreze datele mele cu caracter personal și să le dezvăluie terților conform legii nr. 677/2001. Îmi rezerv dreptul să mă opun acestei prelucrări și să solicit ștergerea datelor adresându-mă societății NEWS INTERNATIONAL S.A. printr-o cerere scrisă.

Semnătura abonatului .....

PAȘI PENTRU ABONARE

A) CU CARDUL

1. Intri pe site-ul www.newsweek.ro/login, creezi cont nou și te înregistrezi.
2. Intri în contul tău și alegi varianta de abonare dorită (print / print + digital / digital) și perioada (o lună, 3, 6 sau 12 luni).
3. Dai click pe CUMPARĂ și faci plata cu cardul.
4. Primești factura prin email.

B) PRIN ORDIN DE PLATĂ (OP)

1. Alegi varianta de abonament
2. Efectuezi plata prin OP în contul News International S.A, Bd. Mărăști, Nr. 65-67, Complex Romexpo, intrarea A, pavilion G3 Sectorul 1, București, România, J40/2003/2018, CUI: RO38847674, Cont bancar: RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Moșilor
3. Ne trimiți un e-mail la adresa abonamente@newsweek.ro cu o copie a OP-ului și adresa de livrare a abonamentului, dar și o adresă de e-mail pentru activarea contului de abonament digital.
4. Primești factura prin email.

REDUCERE de până la 20% față de prețul revistei la chioșc

Tip abonament \ Perioada	1 lună	3 luni	6 luni	12 luni
PRINT (revista tipărită; acces parțial online; newsletter)		139lei	259lei	499lei
PRINT + DIGITAL (revista tipărită; acces total online, inclusiv arhivă; newsletter)		169lei	319lei	619lei
DIGITAL (acces total online,inclusiv arhivă; newsletter)	18lei	49lei	89lei	169lei

Revista *Newsweek România* este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress și în benzinăriile: OMV, Petrom V, Mol, Rompetrol, Socar. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României. Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă. Vă rugăm să ne contactați la adresa: abonamente@newsweek.ro pentru a stabili toate detaliile.

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ, vă rugăm să ne comunicați telefonic, la numerele **0374.00.23.81 / 0374.00.23.82** sau prin e-mail, la adresa: **abonamente@newsweek.ro.**

Magic FM

always great music

magicfm.ro

Download on the App Store

GET IT ON Google Play

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2026

AVENTURA

SCORPIONUL

COLECȚIA SFINX

fondată în 1895 bpt serie nouă

COLECȚIA SFINX